

JC 2017 37

04/01/2018

Finálne znenie usmernení

Spoločné usmernenia podľa článkov 17 a 18 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849 o zjednodušenej a zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a o faktoroch, ktoré by úverové a finančné inštitúcie mali zvážiť pri posudzovaní rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s jednotlivými obchodnými vzťahmi a príležitostnými transakciami

Usmernenia o rizikových faktoroch

Povinnosti týkajúce sa dodržiavania súladu s predpismi a ohlasovacia povinnosť

Status týchto spoločných usmernení

Tento dokument obsahuje spoločné usmernenia vydané podľa článkov 16 a 56 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES, nariadenia (EÚ) č. 1094/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) a nariadenia (EÚ) č. 1095/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) (nariadenia o európskych orgánoch dohľadu). V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadení o európskych orgánoch dohľadu musia príslušné orgány a finančné inštitúcie vynaložiť všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení.

V spoločných usmerneniach sa uvádza stanovisko európskych orgánov dohľadu k náležitým postupom dohľadu v rámci európskeho systému finančného dohľadu a k spôsobu, ktorým sa má uplatňovať právo Únie v konkrétnej oblasti. Príslušné orgány, na ktoré sa spoločné usmernenia vzťahujú, ich majú dodržiavať tak, že ich primeraným spôsobom začlenia do svojich postupov dohľadu (napr. zmenou svojho právneho rámca alebo svojich procesov dohľadu) vrátane prípadov, keď sú spoločné usmernenia zamerané v prvom rade na inštitúcie.

Požiadavky na notifikovanie Podľa článku 16 ods. 3 nariadení o európskych orgánoch dohľadu musia príslušné orgány informovať zodpovedný európsky orgán dohľadu o tom, či dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržiavať tieto spoločné usmernenia, alebo v opačnom prípade musia uviesť dôvody ich nedodržiavania [do dvoch mesiacov po uverejnení všetkých prekladov na webových sídlach európskych orgánov dohľadu – 05/03/2018]. Ak príslušné orgány v stanovenej lehote nezašlú žiadne oznámenie, príslušný európsky orgán dohľadu ich bude považovať za orgány, ktoré nedodržiavajú tieto usmernenia. Oznámenia treba zaslať na adresu [compliance@eba.europa.eu, compliance@eiopa.europa.eu a compliance@esma.europa.eu] s referenciou „JC/GL/2017/37“. Vzor oznámení je k dispozícii na webových sídlach európskych orgánov dohľadu. Oznámenia majú v mene príslušných orgánov predkladať osoby, ktoré sú oprávnené podávať správy o dodržiavaní predpisov v mene svojich príslušných orgánov.

Oznámenia budú uverejnené na webových sídlach európskych orgánov dohľadu v súlade s článkom 16 ods. 3.

Hlava I – Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Predmet úpravy

1. V týchto usmerneniach sa stanovujú faktory, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri posudzovaní rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s obchodným vzťahom alebo príležitostnou transakciou. Stanovuje sa v nich aj to, ako by spoločnosti mali upraviť rozsah svojich opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi tak, aby bol primeraný riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré identifikovali.
2. Tieto usmernenia sú zamerané na hodnotenia rizík jednotlivých obchodných vzťahov a príležitostných transakcií, ale spoločnosti môžu používať tieto usmernenia *mutatis mutandis* pri hodnotení rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu v celej svojej činnosti v súlade s článkom 8 smernice (EÚ) 2015/849.
3. Faktory a opatrenia opísané v týchto usmerneniach nie sú úplné a spoločnosti by mali zvážiť - podľa potreby – aj iné faktory a opatrenia, .

Rozsah pôsobnosti

4. Tieto usmernenia sú určené úverovým a finančným inštitúciám podľa vymedzenia v článku 3 ods. 1 a článku 3 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849 a príslušným orgánom zodpovedným za výkon dohľadu nad dodržiavaním povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu týmito spoločnosťami.
5. Príslušné orgány by mali používať tieto usmernenia pri posudzovaní primeranosti hodnotení rizík spoločností a ich politik a postupov boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
6. Príslušné orgány by takisto mali zvážiť rozsah, v ktorom môžu byť tieto usmernenia podkladom pre hodnotenie rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu súvisiacich s ich sektorom, čo tvorí súčasť prístupu k dohľadu založenom na hodnotení rizík. ESA vydali usmernenia o dohľade založenom na hodnotení rizík v súlade s článkom 48 ods. 10 smernice (EÚ) 2015/849.
7. Súlad s európskym režimom finančných sankcií nepatrí do rozsahu pôsobnosti týchto usmernení.

Vymedzenie pojmov

8. Na účely týchto usmernení platia tieto vymedzenia pojmov:

- „Príslušné orgány“ sú orgány príslušné zabezpečiť dodržiavanie požiadaviek smernice (EÚ) 2015/849 zo strany spoločností v podobe, v akej sú transponované do vnútroštátnych právnych predpisov¹.
- „Spoločnosti“ sú úverové inštitúcie alebo finančné inštitúcie podľa vymedzenia v článku 3 ods. 1 a ods. 2 nariadenia (EÚ) 2015/849.
- „Jurisdikcie spojené s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu“ sú krajiny, ktoré na základe hodnotenia rizikových faktorov stanovených v hlave II týchto usmernení predstavujú vyššie riziko prania špinavých peňazí/financovania terorizmu. Tento pojem zahŕňa, okrem iného „vysokorizikové tretie krajiny“ vymedzené ako krajiny, ktoré majú strategické nedostatky vo svojom mechanizme boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, predstavujúce významnú hrozbu pre finančný systém Únie [článok 9 smernice (EÚ) 2015/849].
- „Príležitostná transakcia“ je transakcia, ktorá sa nevykonáva ako súčasť obchodného vzťahu podľa vymedzenia v článku 3 ods. 13 smernice (EÚ) 2015/849.
- „Súhrnný účet“ (pooling account) je bankový účet otvorený klientom, napríklad príslušníkom právnického povolania alebo notárom, na držbu peňazí jeho klientov. Peniaze klientov budú zmiešané (zlúčené), ale klienti nebudú môcť dávať priame pokyny banke, aby vykonávala transakcie.
- „Riziko“ je vplyv prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a pravdepodobnosť takejto činnosti. Riziko predstavuje inherentné riziko, to znamená úroveň rizika, ktorá existuje pred zmiernením. Nepredstavuje reziduálne riziko, to znamená úroveň rizika, ktorá pretrvá po zmiernení.
- „Rizikové faktory“ sú premenné, ktoré, buď samostatne alebo v kombinácii môžu zvýšiť alebo znížiť riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré predstavuje individuálny obchodný vzťah alebo príležitostná transakcia.
- „Prístup založený na hodnotení rizík“ je prístup, pomocou ktorého príslušné orgány a spoločnosti identifikujú, hodnotia a chápu riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorým sú vystavené spoločnosti, a prijímajú opatrenia v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré sú primerané týmto rizikám.
- „Zdroj finančných prostriedkov“ je pôvod finančných prostriedkov použitých v obchodnom vzťahu alebo príležitostnej transakcii. Patrí sem činnosť, ktorou sa vygenerovali finančné prostriedky použité v obchodnom vzťahu, napríklad príjem klienta, ako aj spôsob, ktorým boli prevedené finančné prostriedky klienta.
- „Zdroj majetku“ je pôvod celkového majetku zákazníka, napríklad dedičstvo alebo úspory.

¹ Pozri článok 4 ods. 2 bod ii) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, článok 4 ods. 2 bod ii) nariadenia (EÚ) č. 1094/2010 a článok 4 ods. 3 bod ii) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.

Hlava II – Hodnotenie a riadenie rizika: všeobecne

9. Tieto usmernenia sú rozdelené do dvoch častí. Hlava II je všeobecná a vzťahuje sa na všetky spoločnosti. Hlava III je zameraná na jednotlivé sektory. Hlava III je samostatne neúplná a treba ju chápať v spojení s hlavou II.
10. Prístup spoločností k hodnoteniu a riadeniu rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s obchodnými vzťahmi a príležitostnými transakciami by mal zahŕňať:

Hodnotenia rizík v rámci celej spoločnosti Hodnotenia rizík v rámci celej spoločnosti by mali spoločnostiam pomôcť porozumieť, kde sú vystavené riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a na ktoré oblasti ich podnikania by mali klásť prioritu v boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. V tomto smere a v súlade s článkom 8 smernice (EÚ) 2015/849 by spoločnosti mali identifikovať a hodnotiť riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s produktmi a službami, ktoré ponúkajú, jurisdikciami, v ktorých pôsobia, klientmi, ktorých prilákajú, a transakciami alebo distribučnými kanálmi, ktoré používajú na poskytovanie služieb svojim klientom. Kroky, ktoré spoločnosti podniknú na identifikáciu a riešenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu v rámci svojich činností, musia byť primerané povahe a veľkosti jednotlivých spoločností. Spoločnosti, ktoré neponúkajú zložité produkty alebo služby a ktoré majú obmedzenú alebo nemajú žiadnu medzinárodnú expozíciu, nemusia uplatňovať nadmerne zložité či sofistikované hodnotenie rizík.

- povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi.

Spoločnosti by mali využiť zistenia zo svojho hodnotenia rizík v rámci celej spoločnosti na účel rozhodnutia o primeranej úrovni a type povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré budú uplatňovať na jednotlivé obchodné vzťahy a príležitostné transakcie.

Pred založením obchodného vzťahu alebo vykonaním príležitostnej transakcie by spoločnosti mali uplatniť počiatočnú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi v súlade s článkom 13 ods. 1 písm. a), b) a c) a článkom 14 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849. Počiatočná povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi by mala zahŕňať aspoň opatrenia na základe citlivého hodnotenia rizík s cieľom:

- i. identifikovať klienta, a v prípade potreby konečného užívateľa výhod alebo právnych zástupcov klienta,
- ii. overiť totožnosť klienta na základe spoľahlivých a nezávislých zdrojov a v prípade potreby overiť totožnosť konečného užívateľa výhod tak, aby bola spoločnosť presvedčená, že vie, kto je konečný užívateľ výhod, a

- iii. zistiť účel a plánovanú povahu obchodného vzťahu.

Spoločnosti by mali upraviť rozsah počiatkových opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe citlivého hodnotenia rizík. Ak je riziko spojené s obchodným vzťahom nízke a v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi, môžu spoločnosti uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. Ak je riziko spojené s obchodným vzťahom zvýšené, spoločnosti musia uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.

- získanie holistického posúdenia.

Spoločnosti by mali zhromaždiť dostatočné informácie na to, aby sa presvedčili, že identifikovali všetky relevantné rizikové faktory, v prípade potreby uplatnením dodatočných opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, a na to, aby posúdili uvedené rizikové faktory s cieľom získať holistické posúdenie rizík spojených s konkrétnym obchodným vzťahom alebo príležitostnou transakciou. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že zoznam faktorov uvedených v týchto usmerneniach nie je úplný a že sa neočakáva, že spoločnosti zväžia všetky rizikové faktory vo všetkých prípadoch.

- monitorovanie a preskúmanie.

Spoločnosti musia svoje hodnotenie rizík aktualizovať a musia ho podrobovať preskúmaniu.² Spoločnosti musia monitorovať transakcie na zabezpečenie toho, aby boli v súlade s rizikovým profilom a činnosťou klienta a v prípade potreby preskúmať zdroje finančných prostriedkov s cieľom zistiť možné pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu. Takisto musia aktualizovať dokumenty, údaje alebo informácie, ktoré majú k dispozícii, aby vedeli posúdiť, či sa riziko spojené s daným obchodným vzťahom zmenilo.³

Hodnotenia rizík: metodika a rizikové faktory

11. Hodnotenie rizík by sa malo skladať z dvoch samostatných, ale súvisiacich krokov:

- a. identifikácie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a
- b. hodnotenia rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Identifikácia rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu

12. Spoločnosti by mali zistiť, ktorým rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu sú alebo by boli vystavené v dôsledku založenia obchodného vzťahu či vykonania príležitostnej transakcie.

13. Pri identifikovaní rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojených s obchodným vzťahom alebo príležitostnou transakciou by spoločnosti mali zväžiť relevantné rizikové faktory vrátane toho, kto je ich klient, krajín alebo geografických oblastí, v ktorých

² Článok 8 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849.

³ Článok 13 ods. 1 písm. d) smernice (EÚ) 2015/849.

pôsobia, konkrétnych produktov, služieb a transakcií, ktoré klient požaduje, a kanálov, ktoré spoločnosť využíva na poskytovanie týchto produktov, služieb a transakcií.

Zdroje informácií

14. Ak je to možné, informácie o týchto rizikových faktoroch prania špinavých peňazí a financovania terorizmu by mali pochádzať z rôznych zdrojov, či už sú hodnotené jednotlivo alebo komerčne dostupnými nástrojmi alebo databázami, v ktorých sú združené informácie z niekoľkých zdrojov. Spoločnosti by mali stanoviť typ a počty týchto zdrojov na základe citlivého hodnotenia rizík.
15. Spoločnosti by vždy mali zvážiť tieto zdroje informácií:
 - nadnárodné hodnotenia rizík Európskej komisie,
 - informácie od vlády, napríklad národné hodnotenie rizík, politické vyhlásenia a upozornenia a dôvodové správy k príslušným právnym predpisom,
 - informácie od regulačných orgánov, napríklad usmernenia a odôvodnenia stanovené v regulačných pokutách,
 - informácie od finančných spravodajských jednotiek (FIU) a orgánov presadzovania práva, napríklad správy o hrozbách, výstrahy a typológie a
 - informácie získané ako súčasť procesu počiatkovej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.
16. Ďalšie zdroje informácií, ktoré môžu spoločnosti zvážiť v tejto súvislosti, môžu okrem iných zahŕňať:
 - vlastné poznatky a odborné poznatky spoločnosti,
 - informácie od orgánov priemyselných odvetví, napríklad typológie a informácie o vznikajúcich rizikách,
 - informácie od občianskych združení, napríklad indexy vnímania korupcie a správy o krajine,
 - informácie z orgánov určujúcich medzinárodné štandardy, napríklad správy o vzájomnom hodnotení alebo právne nezáväznú blacklisty,
 - informácie z dôveryhodných a spoľahlivých otvorených zdrojov, napríklad správy v novinách s dobrou povestou,
 - informácie od dôveryhodných a spoľahlivých obchodných organizácií, napríklad správy o rizikách a spravodajské hlásenia a
 - informácie zo štatistických a akademických inštitúcií.

Rizikové faktory

17. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že nasledujúce rizikové faktory nie sú úplné, ani sa neočakáva, že spoločnosti zväžia všetky rizikové faktory vo všetkých prípadoch. Spoločnosti by mali holisticky posúdiť riziko spojené so situáciou a uvedomiť si, že pokiaľ sa v smernici (EÚ) 2015/849 alebo vnútroštátnych právnych predpisoch neustanovuje inak, prítomnosť izolovaných rizikových faktorov nevyhnutne neposúva vzťah do vyššej či nižšej rizikovej kategórie.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

18. Spoločnosti by pri identifikovaní rizík spojených s ich klientmi vrátane konečných užívateľov výhod⁴ ich klientov mali zvážiť riziko súvisiace:
- s podnikaním alebo odbornou činnosťou klienta a konečného užívateľa výhod klienta,
 - s dobrou povestou klienta a konečného užívateľa výhod klienta a
 - s povahou a správaním klienta a konečného užívateľa výhod klienta.
19. Rizikové faktory, ktoré môžu byť relevantné pri zvažovaní rizika spojeného s podnikaním alebo odbornou činnosťou klienta alebo konečného užívateľa výhod klienta, zahŕňajú:
- Má klient alebo konečný užívateľ výhod väzby na sektory, ktoré sa zvyčajne spájajú s vyšším rizikom korupcie, napríklad stavebníctvo, farmaceutický priemysel a zdravotná starostlivosť, obchod so zbraňami a obrana, ťažobné odvetvia či verejné obstarávanie?
 - Má klient alebo konečný užívateľ výhod väzby na sektory, ktoré sa spájajú s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, napríklad určité podniky peňažných služieb, kasína alebo sprostredkovatelia obchodovania s cennými kovmi ?
 - Má klient alebo konečný užívateľ výhod väzby na sektory, s ktorými súvisia značné sumy hotovosti?
 - Ak je klient právnická osoba alebo právna štruktúra, aký je účel jej založenia? Napríklad, aká je povaha ich podnikania?
 - Má klient politické prepojenie, napríklad je politicky exponovanou osobou alebo je jeho konečný užívateľ výhod politicky exponovanou osobou? Má klient alebo konečný užívateľ výhod nejaké iné relevantné prepojenie na politicky exponovanú osobu, sú napríklad nejakí členovia predstavenstva politicky exponovanými osobami, a ak áno, vykonávajú tieto politicky exponované osoby významnú kontrolu nad klientom alebo konečným užívateľom výhod? Ak je klient alebo jeho konečný užívateľ výhod politicky exponovanou osobou,

⁴ Pre usmernenie o rizikových faktoroch spojených s príjemcami plnení zo životného poistenia si pozri hlavu III kapitulu 7.

spoločnosti musia vždy uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s článkom 20 smernice (EÚ) 2015/849.

- Má klient alebo konečný užívateľ výhod nejakú inú významnú funkciu alebo je verejne známou osobou, čo by im umožnilo zneužiť toto postavenie na súkromný prospech? Sú to napríklad vyšší miestni alebo regionálni verejní činitelia so schopnosťou ovplyvňovať udeľovanie verejných zákaziek, členovia rozhodovacích orgánov významných športových inštitúcií, či jednotlivci, o ktorých je známe, že ovplyvňujú osoby prijímajúce rozhodnutia z verejnej správy či v inom vysokom postavení?
 - Je klient právnickou osobou, ktorá podlieha vynútiteľným požiadavkám na zverejňovanie, ktorými sa zabezpečuje, že sú verejne dostupné spoľahlivé informácie o konečnom užívateľovi výhod klienta, napríklad verejné spoločnosti kótované na burzách cenných papierov, v prípade ktorých je takéto zverejnenie podmienkou kótovania?
 - Je klient úverová alebo finančná inštitúcia konajúca na vlastný účet z jurisdikcie s účinným mechanizmom boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a vykonáva sa nad ňou dohľad, pokiaľ ide o súlad s miestnymi povinnosťami týkajúcimi sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu? Existujú dôkazy o tom, že klientovi boli v posledných rokoch uložené sankcie týkajúce sa dohľadu alebo sa na neho vzťahoval výkon práva z dôvodu nedodržania povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu alebo všeobecnejších požiadaviek správania sa?
 - Je klient orgánom verejnej správy alebo podnikom z jurisdikcie s nízkymi úrovňami korupcie?
 - Sú súvislosti týkajúce sa klienta alebo konečného užívateľa výhod v súlade s tým, čo spoločnosť vie o ich bývalej, súčasnej alebo plánovanej ekonomickej činnosti, obrate ich podnikania, zdroji finančných prostriedkov a zdroji majetku klienta či konečného užívateľa výhod?
20. Pri uvažovaní o rizikách spojených s dobrou povestou klienta alebo konečného užívateľa výhod môžu byť relevantné nasledujúce rizikové faktory:
- Existujú negatívne mediálne správy či iné relevantné zdroje informácií o klientovi, napríklad existujú voči klientovi alebo konečnému užívateľovi výhod podozrenia z trestnej činnosti alebo terorizmu? Ak áno, sú spoľahlivé a dôveryhodné? Spoločnosti by mali okrem iných úvah určiť dôveryhodnosť tvrdení na základe kvality a nezávislosti zdroja údajov a pretrvávajúce oznamovania týchto podozrení. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že samotná neexistencia trestných rozsudkov nemusí stačiť na vyvrátenie podozrení z protiprávneho konania.
 - Má klient, konečný užívateľ výhod alebo ktokoľvek, o kom je verejne známe, že je s nimi úzko prepojený, svoj majetok zmrazený z dôvodu správneho alebo trestného konania či podozrení z terorizmu alebo financovania terorizmu? Má spoločnosť opodstatnené dôvody domnievať sa, že klient alebo konečný užívateľ výhod alebo ktokoľvek, o kom je verejne známe, že je s nimi úzko prepojený, niekedy v minulosti bol podrobený zmrazeniu majetku?

- Vie spoločnosť, či klient alebo konečný užívateľ výhod bol predmetom nahlásenia podozrivých transakcií v minulosti?
 - Má spoločnosť interné informácie o integrite klienta alebo konečného užívateľa výhod, získané napríklad počas dlhodobého obchodného vzťahu?
21. Nasledujúce rizikové faktory môžu byť relevantné pri uvažovaní o riziku spojenom s povahou a správaním klienta alebo konečného užívateľa výhod. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že nie všetky tieto rizikové faktory budú zrejmé od začiatku. Môžu sa vyskytnúť až po založení obchodného vzťahu:
- Má klient oprávnené dôvody na to, že nie je schopný poskytnúť rozsiahle dôkazy o svojej totožnosti, možno preto, že ide o žiadateľa o azyl?⁵
 - Má spoločnosť pochybnosti o pravdivosti alebo presnosti totožnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod?
 - Existujú náznaky, že klient sa môže snažiť zabrániť založeniu obchodného vzťahu? Snaží sa klient napríklad vykonať jednu transakciu alebo niekoľko jednorazových transakcií v prípadoch, v ktorých by založenie obchodného vzťahu mohlo byť hospodársky výhodnejšie?
 - Je vlastnícka štruktúra klienta a štruktúra kontroly nad klientom transparentná a zmysluplná? Ak je vlastnícka štruktúra klienta a štruktúra kontroly nad klientom zložitá či nejasná, existuje pre to zrejmé obchodné či zákonné opodstatnenie?
 - Vydáva klient akcie na doručiteľa alebo má poverených akcionárov?
 - Je klient právnickou osobou alebo štruktúrou, ktorá by sa mohla využiť ako nástroj na držbu majetku?
 - Existuje náležitý dôvod na zmeny vo vlastníckej štruktúre klienta a štruktúre kontroly nad klientom?
 - Požaduje klient transakcie, ktoré sú zložité, nezvyčajné alebo neočakávane veľké, alebo majú nezvyčajný či neočakávaný model bez zrejmého ekonomického alebo zákonného účelu alebo náležitého komerčného opodstatnenia? Existujú dôvody domnievať sa, že sa klient snaží vyhnúť osobitným limitom, napríklad tým, ktoré sú stanovené v článku 11 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849 a vnútroštátnom práve, ak sa uplatňuje?
 - Žiada klient o zbytočné alebo neprimerané úrovne zachovávaní mlčanlivosti? Zdráha sa napríklad klient podeliť sa o informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, alebo sa zdá, že chce zahmlieť skutočnú povahu svojho podnikania?

⁵ Orgán EBA vydal Stanovisko k uplatňovaniu opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, pokiaľ ide o klientov, ktorí sú žiadateľmi o azyl z tretích krajín alebo území s vyšším rizikom, pozri <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1359456/EBA-Op-2016-07+%28Opinion+on+Customer+Due+Diligence+on+Asylum+Seekers%29.pdf>.

- Dá sa zdroj majetku alebo zdroj finančných prostriedkov klienta alebo konečného užívateľa výhod jednoducho vysvetliť, napríklad prostredníctvom jeho povolania, dedičstva či investícií? Je vysvetlenie akceptovateľné?
- Používa klient produkty a služby, ktoré si vybral pri založení obchodného vzťahu, podľa očakávaní?
- Ak je klient nerezidentom, bolo by možné poskytnúť lepšie služby pre jeho potreby niekde inde? Existuje náležité ekonomické a zákonné odôvodnenie toho, že klient žiada o požadovaný typ finančnej služby? Spoločnosti by si mali uvedomiť, že článkom 16 smernice 2014/92/EÚ⁶ sa vytvára právo pre klientov, ktorí majú trvalý pobyt v Únii, na získanie základného platobného účtu, ale toto právo sa uplatňuje len v rozsahu, v ktorom úverové inštitúcie môžu dodržať svoje povinnosti týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
- Je klient nezisková organizácia, ktorej činnosti by mohli byť zneužitá na účely financovania terorizmu?

Krajiny a geografické oblasti

22. Pri identifikovaní rizika spojeného s krajinami a geografickými oblasťami by spoločnosti mali zvážiť riziká súvisiace:
- a. s jurisdikciami, v ktorých má sídlo klient a konečný užívateľ výhod,
 - b. s jurisdikciami, ktoré sú hlavným miestom podnikania klienta alebo konečného užívateľa výhod a
 - c. s jurisdikciami, s ktorými majú klient a konečný užívateľ výhod relevantné osobné prepojenia.
23. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že povaha a účel obchodného vzťahu budú často určovať pomernú dôležitosť individuálnych rizikových faktorov krajiny a rizikových faktorov z geografického hľadiska (pozri aj odseky 36 až 38). Napríklad:
- Ak boli finančné prostriedky v obchodnom vzťahu generované v zahraničí, bude osobitne relevantná úroveň predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí a účinnosť právneho systému krajiny.
 - Ak sú finančné prostriedky prijaté z jurisdikcií alebo zaslané do jurisdikcií, o ktorých sa vie, že v nich pôsobia skupiny páchajúce teroristické trestné činy, spoločnosti by mali zvážiť, do akej miery by sa to mohlo očakávať alebo by to mohlo viesť k podozreniu, na základe poznatkov spoločnosti o účele a povahe obchodného vzťahu.
 - Ak je klient úverová alebo finančná inštitúcia, spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť primeranosti mechanizmu boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu

⁶ Pozri najmä článok 1 ods. 7 a článok 16 ods. 4 smernice 2014/92/EÚ.

terorizmu krajiny a účinnosti dohľadu nad bojom proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

- Ak je klient právny nástroj alebo trust, spoločnosti by mali zohľadniť mieru, do akej krajina, v ktorej je registrovaný klient a prípadne konečný užívateľ výhod, účinne dodržiava medzinárodné štandardy transparentnosti v daňovej oblasti.

24. Rizikové faktory, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri identifikácii účinnosti mechanizmu boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu jurisdikcie, zahŕňajú tieto:

- Bola krajina identifikovaná Komisiou ako krajina so strategickými nedostatkami vo svojom mechanizme boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v súlade s článkom 9 smernice (EÚ) 2015/849? Ak spoločnosti majú obchodný vzťah s fyzickými alebo právnickými osobami, ktoré majú pobyt alebo sú založené v tretích krajinách, ktoré Komisia určila ako predstavujúce vysoké riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, spoločnosti musia vždy uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.⁷
- Existujú informácie z viac ako jedného dôveryhodného a spoľahlivého zdroja o kvalite kontrolných mechanizmov v oblasti prania špinavých peňazí a financovania terorizmu jurisdikcie vrátane informácií o kvalite a účinnosti presadzovania právnych predpisov a dohľadu? Príklady možných zdrojov zahŕňajú vzájomné hodnotiace správy Finančnej akčnej skupiny (FATF) alebo regionálnych orgánov podobných FATF (dobrý východiskový bod je zhrnutie a kľúčové zistenia a posúdenie súladu s odporúčaniami 10, 26 a 27 a bezprostrednými výsledkami 3 a 4), zoznam vysokorizikových a nespolupracujúcich jurisdikcií FATF, hodnotenia Medzinárodného menového fondu (MMF) a správy programov na hodnotenie finančného sektora. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že samotné členstvo vo FATF alebo regionálnych orgánoch podobných FATF (napr. Moneyval) neznamená, že mechanizmus boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu jurisdikcie je primeraný a účinný.

Spoločnosti by si mali uvedomiť, že smernicou (EÚ) 2015/849 sa neuznáva tzv. rovnocennosť tretích krajín a že zoznamy členských štátov EÚ týkajúce sa rovnocenných jurisdikcií sa už nevedú. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi by spoločnosti mali byť schopné určiť jurisdikcie s nižším rizikom podľa týchto usmernení a prílohy II k smernici (EÚ) 2015/849.

25. Rizikové faktory, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri identifikovaní úrovne rizika financovania terorizmu spojeného s jurisdikciou, zahŕňajú tieto:

- Existujú informácie, napríklad zo zdrojov presadzovania práva alebo dôveryhodných a spoľahlivých verejných mediálnych zdrojov, ktoré naznačujú, že jurisdikcia poskytuje financovanie alebo podporu na teroristické činnosti alebo je známe, že v danej krajine alebo na danom území pôsobia skupiny páchajúce teroristické trestné činy?

⁷ Článok 18 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849.

- Podlieha jurisdikcia finančným sankciám, embargám alebo opatreniam, ktoré súvisia s terorizmom, financovaním terorizmu alebo šírením zbraní hromadeného ničenia, vydaných napríklad Organizáciou Spojených národov alebo Európskou úniou?
26. Rizikové faktory, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri identifikovaní úrovne transparentnosti a dodržiavania súladu s daňovými predpismi jurisdikcie, zahŕňajú tieto:
- Existujú informácie z viac ako jedného dôveryhodného a spoľahlivého zdroja o tom, že krajina je považovaná za dodržiavajúcu súlad s medzinárodnými normami v oblasti daňovej transparentnosti a výmeny informácií? Existujú dôkazy, že sa príslušné pravidlá účinne uplatňujú v praxi? K príkladom možných zdrojov patria správy globálneho fóra o transparentnosti a výmene informácií na daňové účely Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), v ktorých sa jurisdikciám prideluje rating na účely daňovej transparentnosti a výmeny informácií, hodnotenia záväzku jurisdikcie k automatickej výmene informácií na základe spoločného štandardu oznamovania, hodnotenia dodržiavania odporúčaní FATF 9, 24 a 25 a okamžitých výsledkov 2 a 5 od FATF alebo regionálnych orgánov podobných FATF a hodnotenia MMF (napr. hodnotenia zamestnancov MMF daňových rajov).
 - Zaviazala sa jurisdikcia ku globálnemu štandardu pre automatickú výmenu informácií o finančných účtoch, ktorú G20 prijala v roku 2014, a účinne ju uplatňuje?
 - Zaviedla jurisdikcia spoľahlivé a dostupné registre konečných užívateľov výhod?
27. Rizikové faktory, ktoré by spoločnosti mali zvážiť pri identifikovaní rizík spojených s úrovňou predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí, zahŕňajú tieto:
- Existujú informácie z dôveryhodných a spoľahlivých verejných zdrojov o úrovni predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí uvedených v článku 3 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849, napríklad korupcii, organizovanej trestnej činnosti, daňovej trestnej činnosti a závažného podvodu? K príkladom patria indexy vnímania korupcie, správy OECD o krajinách týkajúce sa vykonávania dohovoru o boji s podplácaním OECD a správa o stave drogovej problematiky vo svete od Úradu OSN pre drogy a kriminalitu.
 - Existujú informácie z viac ako jedného dôveryhodného a spoľahlivého zdroja o kapacite vyšetrovacieho a súdneho systému jurisdikcie účinne vyšetrovať a stíhať tieto trestné činy?

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

28. Pri identifikovaní rizika spojeného s produktmi, službami alebo transakciami by spoločnosti mali zvážiť riziká súvisiace:
- a. s úrovňou transparentnosti alebo nejasnosti poskytovaného produktu, služby alebo transakcie,
 - b. so zložitou produktom, službou alebo transakciou a
 - c. s hodnotou alebo veľkosťou produktu, služby alebo transakcie.

29. Rizikové faktory, ktoré môžu byť relevantné pri uvažovaní o riziku spojenom s transparentnosťou produktu, služby alebo transakcie, zahŕňajú:
- Do akej miery produkty alebo služby umožňujú klientovi alebo konečnému užívateľovi výhod či prijímajúcim štruktúram zostať anonymnými alebo uľahčiť skrývanie ich totožnosti? Príklady týchto produktov a služieb zahŕňajú akcie na doručiteľa, fiduciárne vklady, exteritoriálne nástroje a určité trusty a právne subjekty, napríklad nadácie, ktoré môžu byť štruktúrované tak, aby sa využila anonymita a umožnili sa obchody so schránkovými spoločnosťami alebo spoločnosťami s poverenými akcionármi.
 - Do akej miery je možné, aby tretia strana, ktorá nie je súčasťou obchodného vzťahu, dávala pokyny, napríklad v prípade určitých korešpondenčných bankových vzťahov?
30. K rizikovým faktorom, ktoré môžu byť relevantné pri uvažovaní o riziku spojenom so zložitnosťou produktu, služby alebo transakcie, patria:
- Do akej miery je transakcia zložitá a zahŕňa viacero strán či viacero jurisdikcií, ako napríklad v prípade určitých transakcií financovania obchodu? Sú transakcie priame, napríklad pravidelné platby vykonávané do dôchodkového fondu?
 - Do akej miery umožňujú produkty alebo služby platby od tretích strán alebo prijímajú nadmerné platby, ak by sa to bežne neočakávalo? Ak sa očakávajú platby od tretích strán, pozná spoločnosť totožnosť tretej strany, je to napríklad orgán poskytujúci štátne dávky alebo ručiteľ? Alebo sú produkty a služby financované výhradne presunmi finančných prostriedkov z vlastného účtu klienta v inej finančnej inštitúcii, ktorá podlieha normám a dohľadu v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré sú zlučiteľné s normami a dohľadom vyžadovanými podľa smernice (EÚ) 2015/849?
 - Chápe spoločnosť riziká spojené s jej novým alebo inovatívnym produktom alebo službou, najmä ak zahŕňa využívanie nových technológií alebo spôsobov úhrady?
31. K rizikovým faktorom, ktoré môžu byť relevantné pri uvažovaní o riziku spojenom s hodnotou či veľkosťou produktu, služby alebo transakcie, patria:
- Do akej miery zahŕňajú produkty alebo služby hotovosť vysokej hodnoty, ako napríklad mnohé platobné služby, ale aj určité bežné účty?
 - Do akej miery produkty alebo služby zjednodušujú alebo podnecujú transakcie s vysokou hodnotou? Existujú určité stropy pre hodnoty transakcií alebo úrovne poistného, ktoré by mohli obmedziť využívanie produktu alebo služby na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu?

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

32. Pri identifikovaní rizika spojeného so spôsobom, ktorým zákazník získava produkty alebo služby, ktoré požaduje, by spoločnosť mala zvážiť riziko súvisiace:
- a. s rozsahom, v ktorom sa obchodný vzťah uskutočňuje na báze nepriameho kontaktu, a

- b. so všetkými subjektmi uvádzajúcimi klienta alebo sprostredkovateľmi, ktorých môže spoločnosť využívať, a s povahou ich vzťahu so spoločnosťou.
33. Pri posudzovaní rizika spojeného so spôsobom, ktorým zákazník získava produkty alebo služby, by spoločnosť mala zvážiť niekoľko faktorov vrátane týchto:
- Je klient fyzicky prítomný na účely identifikácie? Ak nie je, použila spoločnosť spoľahlivú formu povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, založenej na identifikácii bez fyzickej prítomnosti? Prijala opatrenia na zabránenie vydávaniu sa za inú osobu alebo podvodu s osobnými údajmi?
 - Bol klient uvedený inou stranou rovnakej finančnej skupiny, a ak áno, do akej miery sa spoločnosť môže spoliehať na toto uvedenie ako na uistenie o tom, že klient nevystaví spoločnosť nadmernému riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu? Čo spoločnosť urobila, aby sa presvedčila, že skupinový subjekt uplatňuje opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na úrovni noriem Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) v súlade s článkom 28 smernice (EÚ) 2015/849?
 - Bol klient uvedený treťou stranou, napríklad bankou, ktorá nie je súčasťou rovnakej skupiny, a je tretia strana finančnou inštitúciou alebo jej hlavná ekonomická činnosť nesúvisí s poskytovaním finančných služieb? Čo spoločnosť urobila, aby sa presvedčila, že:
 - i. tretia strana uplatňuje opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a uchováva záznamy podľa noriem EHP a že nad ňou je vykonávaný dohľad z hľadiska dodržiavania predpisov s porovnateľnými povinnosťami týkajúcimi sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v súlade s článkom 26 smernice (EÚ) 2015/849,
 - ii. tretia strana poskytne ihneď na požiadanie relevantné kópie údajov o identifikácii a overení, okrem iného v súlade s článkom 27 smernice (EÚ) 2015/849 a
 - iii. kvalita opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi tretej strany je taká, že sa na ňu dá spoľahnúť?
 - Bol klient uvedený prostredníctvom viazaného sprostredkovateľa, teda bez priameho kontaktu so spoločnosťou? Do akej miery môže byť spoločnosť presvedčená, že sprostredkovateľ získal dostatočné informácie na to, aby spoločnosť poznala svojho klienta a úroveň rizika spojeného s týmto obchodným vzťahom?
 - Ak sa využívajú nezávislí či viazaní sprostredkovatelia, do akej miery sú priebežne zapojení do uskutočňovania obchodu? Aký vplyv to má na poznatky spoločnosti o klientovi a na priebežné riadenie rizík?
 - Ak spoločnosť využíva sprostredkovateľa:

- i. Je regulovaným subjektom podliehajúcim povinnostiam týkajúcim sa boja proti praniu špinavých peňazí, ktoré sú v súlade s povinnosťami podľa smernice (EÚ) 2015/849?
- ii. Podliehajú účinnému dohľadu boja proti praniu špinavých peňazí? Existujú náznaky, že je úroveň dodržiavania príslušných právnych predpisov alebo regulácie boja proti praniu špinavých peňazí zo strany sprostredkovateľa nedostatočná, bol napríklad sprostredkovateľ sankcionovaný za porušenia povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu?
- iii. Majú sídlo v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu? Ak má tretia strana sídlo vo vysokorizikovej tretej krajine, ktorú Komisia identifikovala ako majúcu strategické nedostatky, spoločnosti sa nesmú spoliehať na uvedeného sprostredkovateľa. V miere povolenej vnútroštátnymi právnymi predpismi však môže byť spoliehanie sa možné za predpokladu, že sprostredkovateľ je pobočka alebo dcérska spoločnosť vo väčšinovom vlastníctve inej spoločnosti založenej v Únii a spoločnosť si je istá, že sprostredkovateľ plne dodržiava skupinové politiky a postupy v súlade s článkom 45 smernice (EÚ) 2015/849.⁸

Hodnotenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu

34. Spoločnosti by mali holisticky posúdiť rizikové faktory prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré identifikovali a ktoré spoločne budú určovať úroveň rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu súvisiaceho s obchodným vzťahom alebo príležitostnou transakciou.
35. Ako súčasť tohto hodnotenia sa môžu spoločnosti rozhodnúť prikladať faktorom odlišnú váhu v závislosti od ich pomernej dôležitosti.

Váženie rizikových faktorov

36. Pri vážení rizikových faktorov by si spoločnosti mali urobiť kvalifikovaný úsudok o relevantnosti rôznych rizikových faktorov v kontexte obchodného vzťahu alebo príležitostnej transakcie. Výsledkom toho často je, že spoločnosti pridelia odlišné bodové hodnotenie rôznym faktorom. Spoločnosti sa môžu napríklad rozhodnúť, že osobné väzby klienta na jurisdikciu spojenú s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu sú menej relevantné v súvislosti s vlastnosťami produktu, o ktorý má záujem.
37. V konečnom dôsledku sa váha prikladaná každému z týchto faktorov bude pravdepodobne medzi jednotlivými produktmi a jednotlivými klientmi (alebo kategóriami klientov), ako aj medzi jednotlivými spoločnosťami líšiť. Pri vážení rizikových faktorov by spoločnosti mali zabezpečiť, aby:

⁸ Článok 26 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849.

- váha nebola neprimerane ovplyvnená len jedným faktorom,
 - ekonomické alebo ziskové úvahy neovplyvnili rizikový rating,
 - váženie nevedlo k situácii, že bude nemožné klasifikovať akýkoľvek obchodný vzťah ako vysokorizikový,
 - ustanovenia smernice (EÚ) 2015/849 alebo vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa situácií, ktoré vždy predstavujú vysoké riziko prania špinavých peňazí, nemohli byť zrušené vážením spoločnosti a
 - boli v prípade potreby schopné nahradiť akékoľvek automaticky generované bodové hodnotenie rizika. Opodstatnenie rozhodnutia o nahradení týchto bodových hodnotení by malo byť náležite zaznamenané.
38. Ak spoločnosť využíva automatizované informačné systémy na pridelovanie celkových bodových hodnotení rizika na zaradenie obchodných vzťahov alebo príležitostných transakcií do kategórií a nevyvíja ich interne, ale ich kupuje od externého poskytovateľa, mala by vedieť, ako systém funguje a ako kombinuje rizikové faktory na dosiahnutie celkového bodového hodnotenia rizika. Spoločnosť musí byť vždy schopná presvedčiť sa, že pridelené bodové hodnotenia zodpovedajú chápaniu rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu zo strany spoločnosti a mala by byť schopná preukázať túto skutočnosť príslušnému orgánu.

Zaradenie obchodných vzťahov a príležitostných transakcií do kategórií

39. Na základe svojho hodnotenia rizík by spoločnosť mala zaradiť svoje obchodné vzťahy a príležitostné transakcie do kategórií podľa vnímanej úrovne rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
40. Spoločnosti by mali rozhodnúť o najvhodnejšom spôsobe zaraďovania rizika do kategórií. Toto zaraďovanie bude závisieť od povahy a veľkosti podnikania spoločnosti a od typov rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorým je vystavená. Aj keď spoločnosti často zaraďujú riziko do kategórie vysoké, stredné a nízke riziko, sú možné aj iné kategorizácie.

Riadenie rizík: zjednodušená a zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

41. Hodnotenie rizík spoločnosťou by jej malo pomôcť určiť, kam by mala zamerať svoje úsilie v oblasti riadenia rizík v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, a to pri prijímaní klienta, ako aj počas trvania obchodného vzťahu.
42. V rámci toho musia spoločnosti uplatniť každé z opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi stanovené v článku 13 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849, ale môžu určiť rozsah týchto opatrení na základe citlivého hodnotenia rizika. Opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi by mali pomôcť spoločnostiam lepšie chápať riziko spojené s jednotlivými obchodnými vzťahmi alebo príležitostnými transakciami.

43. Článkom 13 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849 sa od spoločností vyžaduje, aby boli schopné preukázať svojmu príslušnému orgánu, že opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré uplatnili, sú primerané rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

44. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi môžu spoločnosti uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ak bolo riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s obchodným vzťahom posúdené ako nízke. Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi nie je výnimkou zo žiadnych opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ale spoločnosti môžu nastaviť rozsah, načasovanie alebo typ hociktorého alebo všetkých opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi tak, aby boli vždy primerané nízkemu riziku, ktoré identifikovali.
45. Opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré môžu spoločnosti uplatňovať, sú (nielen) tieto:
- nastavenie načasovania povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, napríklad ak požadovaný produkt alebo požadovaná transakcia majú vlastnosti, ktoré obmedzujú ich použitie na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, napríklad:
 - i. overením totožnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod počas založenia obchodného vzťahu alebo
 - ii. overením totožnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod, keď transakcie presiahnu vymedzený limit alebo keď uplynie primeraná lehota. Spoločnosti musia zabezpečiť, aby:
 - a. výsledkom toho nebola *de facto* výnimka z povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, to znamená, že spoločnosti musia zabezpečiť, aby bola totožnosť klienta alebo konečného užívateľa výhod skutočne overená,
 - b. limit alebo lehota boli stanovené na primerane nízkej úrovni (aj keď so zreteľom na financovanie terorizmu by si spoločnosti mali všimnúť, že samotný nízky limit nemusí stačiť na obmedzenie rizika),
 - c. mali zavedený systém na zistenie toho, kedy sa dosiahne limit alebo lehota, a
 - d. neodďaľovali povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi ani neodkladali získanie príslušných informácií o klientovi, ak sa v príslušných právnych predpisoch, napríklad v nariadení (EÚ) 2015/847 alebo ustanoveniach vnútroštátnych právnych predpisov, vyžaduje, aby boli tieto informácie získané na začiatku.

- nastavenie množstva informácií získaného na účely identifikácie, overenia alebo monitorovania, napríklad:
 - i. overením totožnosti na základe informácií získaných len z jedného spoľahlivého, dôveryhodného a nezávislého dokumentu alebo zdroja údajov alebo
 - ii. predpokladaním povahy a účelu obchodného vzťahu, pretože produkt je navrhnutý len na jedno konkrétne použitie, ako napríklad dôchodkový systém spoločnosti alebo darčeková karta nákupného centra.
 - nastavenie kvality alebo zdroja informácií získaného na účely identifikácie, overenia alebo monitorovania, napríklad:
 - i. akceptovanie informácií získaných od klienta, nie z nezávislého zdroja, pri overovaní totožnosti konečného užívateľa výhod (všimnite si, že toto nie je povolené v súvislosti s overovaním totožnosti klienta) alebo
 - ii. ak je riziko spojené so všetkými aspektmi vzťahu veľmi nízke, spoliehanie sa o to, že zdroj finančných prostriedkov spĺňa určité požiadavky povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, napríklad ak finančnými prostriedkami sú platby štátnych dávok alebo ak boli finančné prostriedky prevedené z účtu v klientovom mene na spoločnosť v EHP.
 - nastavenie frekvencie aktualizácií povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a preskúmaní obchodného vzťahu, napríklad ich vykonávanie len v prípade výskytu spúšťacích udalostí, ako napríklad, keď klient chce získať nový produkt alebo službu, alebo pri dosiahnutí určitého limitu. Spoločnosti musia zabezpečiť, aby výsledkom toho nebola *de facto* výnimka z udržiavania aktuálnosti informácií o povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.
 - nastavenie frekvencie a intenzity monitorovania transakcií, napríklad monitorovanie len tých transakcií, ktoré prekračujú určitý limit. Ak sa spoločnosti rozhodnú tento prístup uplatniť, musia zabezpečiť, aby bol limit stanovený na primeranej úrovni a aby mali zavedené systémy na identifikáciu prepojených transakcií, ktoré by spolu mohli presahovať uvedený limit.
46. V hlave III je uvedený zoznam ďalších opatrení zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré môžu byť osobitne relevantné v rôznych sektoroch.
47. Informácie, ktoré spoločnosť získa pri uplatnení opatrení zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, musia spoločnosti umožniť, aby sa primerane presvedčila o tom, že jej hodnotenie, že riziko spojené so vzťahom je nízke, je odôvodnené. Musí byť takisto dostatočné na to, aby spoločnosti poskytlo dostatočné informácie o povahe obchodného vzťahu na účel identifikovania všetkých nezvyčajných alebo podozrivých transakcií. Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi neoslobodzuje inštitúciu od nahlasovania podozrivých informácií finančnej spravodajskej jednotke (FSJ).

48. Ak existujú náznaky toho, že riziko nemusí byť nízke, napríklad ak existujú dôvody domnievať sa, že ide o pokus o pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu, alebo ak má spoločnosť pochybnosti o pravdivosti získaných informácií, nesmie sa uplatňovať zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi.⁹ Rovnako platí, že ak sa uplatňujú osobitné vysokorizikové scenáre a existuje povinnosť vykonať zvýšenú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi, nesmie sa uplatniť zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

49. Spoločnosti musia v rizikovejších situáciách uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi s cieľom primerane riadiť a zmiernovať tieto riziká.¹⁰ Opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi nemôžu byť nahradené bežnými opatreniami povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ale musia sa uplatňovať popri bežných opatreniach povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.
50. V smernici (EÚ) 2015/849 je uvedený zoznam osobitných prípadov, ktoré musia spoločnosti vždy posudzovať ako vysokorizikové:
- i. ak je klient alebo konečný užívateľ výhod klienta politicky exponovanou osobou,¹¹
 - ii. ak spoločnosť nadväzuje korešpondenčný vzťah s respondentkou inštitúciou zo štátu mimo EHP,¹²
 - iii. ak spoločnosť má obchodný vzťah s fyzickými osobami alebo právnickými subjektmi usadenými vo vysokorizikových tretích krajinách¹³ a
 - iv. a všetky zložité a neobvykle veľké transakcie alebo neobvyklé štruktúry transakcií, ktoré nemajú žiadny zrejmy hospodársky alebo zákonný účel.¹⁴
51. V smernici (EÚ) 2015/849 sa stanovujú osobitné opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré spoločnosti musia uplatňovať:
- i. ak je klient alebo konečný užívateľ výhod klienta politicky exponovanou osobou,
 - ii. so zreteľom na korešpondenčné vzťahy s respondentmi z tretích krajín a
 - iii. so zreteľom na všetky zložité a neobvykle veľké transakcie alebo neobvyklé štruktúry transakcií, ktoré nemajú žiadny zrejmy hospodársky alebo zákonný účel.

⁹ Článok 11 písm. e) a f) a článok 15 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849.

¹⁰ Články 18 až 24 smernice (EÚ) 2015/849.

¹¹ Články 20 až 24 smernice (EÚ) 2015/849.

¹² Článok 19 smernice (EÚ) 2015/849.

¹³ Článok 18 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849.

¹⁴ Článok 18 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849.

Spoločnosti by mali uplatňovať ďalšie opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v situáciách, keď je to primerané k riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré identifikovali.

Politicky exponované osoby

52. Spoločnosti, ktoré zistili, že klient alebo konečný užívateľ výhod je politicky exponovanou osobou, musia vždy:

- prijať primerané opatrenia na zistenie zdroja majetku a zdroja finančných prostriedkov, ktoré sa použijú v obchodnom vzťahu, aby sa spoločnosť mohla presvedčiť, že nepracuje s výnosmi z korupcie ani inej trestnej činnosti. Opatrenia, ktoré by spoločnosti mali prijať na zistenie zdroja majetku a zdroja finančných prostriedkov politicky exponovanej osoby, budú závisieť od stupňa vysokého rizika spojeného s obchodným vzťahom. Spoločnosti by mali overovať zdroj majetku a zdroj finančných prostriedkov na základe spoľahlivých a nezávislých údajov, dokumentov alebo informácií, ak je riziko spojené so vzťahom s politicky exponovanou osobou osobitne vysoké.
- získať súhlas od vrcholového manažmentu na založenie obchodného vzťahu alebo na jeho pokračovanie s politicky exponovanou osobou. Vhodná riadiaca úroveň na účel schvaľovania podpisom by mala byť určená podľa úrovne zvýšeného rizika spojeného s obchodným vzťahom a vyšší manažér schvaľujúci obchodný vzťah s politicky exponovanou osobou by mal mať dostatočnú riadiacu úroveň a prehľad, aby mohol prijímať kvalifikované rozhodnutia o otázkach, ktoré majú priamy vplyv na rizikový profil spoločnosti
- pri zvažovaní súhlasu so vzťahom s politicky exponovanou osobou by mal vrcholový manažment založiť svoje rozhodnutie na úrovni rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorému by bola spoločnosť vystavená, ak by založila daný obchodný vzťah, a ako dobre je spoločnosť vybavená na to, aby účinne riadila uvedené riziko.
- uplatniť podrobnejšie priebežné monitorovanie transakcií, ako aj rizika spojeného s obchodným vzťahom. Spoločnosti by mali identifikovať nezvyčajné transakcie a pravidelne preskúmať informácie, ktoré majú, aby sa zabezpečilo, že všetky nové alebo objavujúce sa informácie, ktoré by mohli mať vplyv na hodnotenie rizík, budú identifikované včas. Frekvencia priebežného monitorovania by sa mala určiť podľa úrovne vysokého rizika spojeného so vzťahom.

53. Spoločnosti musia uplatniť všetky tieto opatrenia na politicky exponované osoby, ich rodinných príslušníkov a na osoby, ktoré sú známe ako osoby im blízke, a mali by nastaviť rozsah týchto opatrení na základe citlivého hodnotenia rizík.¹⁵

¹⁵ Článok 20 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849.

Korešpondenčné vzťahy

54. Spoločnosti musia prijať osobitné opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ak majú cezhraničný korešpondenčný vzťah s respondentom, ktorý má sídlo v tretej krajine.¹⁶ Spoločnosti musia uplatniť všetky tieto opatrenia a mali by nastaviť rozsah týchto opatrení na základe citlivého hodnotenia rizík.
55. Spoločnosti by si mali pozrieť hlavu III, pokiaľ ide o usmernenia týkajúce sa zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súvislosti s korešpondenčnými bankovými vzťahmi. Tieto usmernenia môžu byť užitočné aj pre spoločnosti v iných korešpondenčných vzťahoch.

Nezvyčajné transakcie

56. Spoločnosti by mali zaviesť primerané politiky a postupy na zisťovanie nezvyčajných transakcií alebo štruktúr transakcií. Ak spoločnosť zistí transakcie, ktoré sú nezvyčajné, pretože:
- sú väčšie, než by spoločnosť bežne očakávala na základe svojich poznatkov o klientovi, obchodnom vzťahu či kategórii, do ktorej klient patrí,
 - majú nezvyčajnú alebo neočakávanú štruktúru v porovnaní s bežnou činnosťou klienta alebo štruktúrou transakcií spojených s podobnými klientmi, produktmi alebo službami, alebo
 - sú veľmi zložité v porovnaní s inými podobnými transakciami spojenými s podobnými typmi klientov, produktmi alebo službami

a spoločnosť si nie je vedomá ekonomického opodstatnenia ani zákonného dôvodu alebo má pochybnosti o pravdivosti informácií, ktoré jej boli poskytnuté, musí uplatniť opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.

57. Tieto opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi by mali byť dostatočné na to, aby pomohli spoločnosti určiť, či tieto transakcie vyvolávajú podozrenie, a musia obsahovať aspoň:
- prijatie odôvodnených a primeraných opatrení na pochopenie súvislostí a účelu týchto transakcií, napríklad zistením zdroja a miesta určenia finančných prostriedkov alebo zistením podrobnejších informácií o činnosti klienta s cieľom uistiť sa o pravdepodobnosti toho, že by klient vykonával takéto transakcie a
 - monitorovanie obchodného vzťahu a následných transakcií častejšie a s väčšou pozornosťou venovanou detailom. Spoločnosť sa môže rozhodnúť monitorovať jednotlivé transakcie, ak je to primerané riziku, ktoré identifikovala.

¹⁶ Článok 19 smernice (EÚ) 2015/849.

Vysokorizikové tretie krajiny a iné vysokorizikové situácie

58. V súvislosti s fyzickými osobami alebo právnickými osobami usadenými alebo so sídlom vo vysokorizikovej tretej krajine identifikovanej Komisiou ¹⁷ a vo všetkých ostatných vysokorizikových situáciách by spoločnosti mali prijať kvalifikované rozhodnutie o tom, ktoré opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi sú vhodné pre všetky vysokorizikové situácie. Vhodný typ zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi vrátane rozsahu ďalších požadovaných informácií a vykonaného zvýšeného monitorovania budú závisieť od dôvodu, prečo boli príležitostná transakcia alebo obchodný vzťah klasifikované ako vysokorizikové.
59. Spoločnosti nie sú povinné uplatňovať vo všetkých prípadoch všetky opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sú uvedené ďalej. Napríklad v niektorých vysokorizikových situáciách môže byť vhodné zamerať sa na zvýšené priebežné monitorovanie počas obchodného vzťahu.
60. Opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré by spoločnosti mali uplatňovať, môžu zahŕňať:
- zvýšenie množstva informácií získaných na účely povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi:
 - i. Informácie o totožnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod, alebo vlastnickej štruktúre klienta a štruktúre kontroly nad klientom, aby sa presvedčili, že riziko spojené so vzťahom je dobre pochopené. Sem môže patriť získanie a hodnotenie informácií o dobrom mene klienta alebo konečného užívateľa výhod a hodnotenie akýchkoľvek negatívnych tvrdení proti klientovi alebo konečnému užívateľovi výhod. Príklady:
 - a. informácie o rodinných príslušníkoch a blízkych obchodných partneroch,
 - b. informácie o minulých a súčasných podnikateľských činnostiach klienta alebo konečného užívateľa výhod a
 - c. negatívne mediálne rešerše.
 - ii. Informácie o plánovanej povahe obchodného vzťahu na uistenie sa o tom, že povaha a účel obchodného vzťahu sú legitímne, a s cieľom pomôcť spoločnostiam získať úplnejší rizikový profil klienta. Toto môže zahŕňať získanie informácií o:
 - a. počte, veľkosti a frekvencii transakcií, ktoré pravdepodobne prejdú cez účet, aby spoločnosť mohla zaznamenať odchýlky, ktoré môžu vyvolať podozrenie (v niektorých prípadoch môže byť vhodné požiadať o dôkazy),
 - b. tom, prečo klient hľadá konkrétny produkt či službu, najmä ak nie je jasné,

¹⁷ Článok 9 smernice (EÚ) 2015/849.

prečo nie je možné splniť potreby klienta iným spôsobom alebo v inej jurisdikcii,

- c. mieste určenia finančných prostriedkov,
 - d. povahe činnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod, aby spoločnosť mohla lepšie pochopiť pravdepodobnú povahu obchodného vzťahu.
- zvyšovanie kvality informácií získaných na účely povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, na účel potvrdenia totožnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod, aj prostredníctvom:
 - i. vyžadovania, aby sa prvá platba vykonala prostredníctvom účtu overiteľne na klientovo meno s bankou, ktorá podlieha normám povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré nie sú menej prísne než normy stanovené v kapitole II smernice (EÚ) 2015/849, alebo
 - ii. zistenia, že majetok a finančné prostriedky klienta, ktoré sú použité v obchodnom vzťahu, nie sú výnosy z trestnej činnosti a že zdroj majetku a zdroj finančných prostriedkov zodpovedajú poznatkom spoločnosti o klientovi a povahe obchodného vzťahu. V niektorých prípadoch, keď je riziko spojené so vzťahom osobitne vysoké, môže byť overovanie zdroja majetku a zdroja finančných prostriedkov jediným primeraným nástrojom na zmiernenie rizika. Zdroj finančných prostriedkov alebo majetku sa môže overiť okrem iného nahliadnutím do daňových priznaní k DPH a daňových priznaní, kópií auditovaného účtovníctva, výplatných pásov, verejných listín alebo správ nezávislých médií.
 - zvýšenie frekvencie preskúmaní s cieľom presvedčiť sa, že spoločnosť je naďalej schopná riadiť riziko spojené s individuálnym obchodným vzťahom alebo dospieť k záveru, že vzťah už nezodpovedá ochote spoločnosti riskovať, a pomôcť identifikovať každú transakciu, ktorá si vyžaduje hlbšie preskúmanie vrátane:
 - i. zvýšenia frekvencie preskúmaní obchodného vzťahu na uistenie sa o tom, či sa rizikový profil klienta zmenil a či riziko je naďalej zvládnuteľné,
 - ii. získania súhlasu od vrcholového manažmentu na založenie obchodného vzťahu alebo jeho pokračovanie s cieľom zaistiť, že vrcholový manažment si je vedomý rizika, ktorému je ich spoločnosť vystavená, a vie prijať kvalifikované rozhodnutie o rozsahu, v ktorom je vybavená na riadenie daného rizika,
 - iii. preskúmania obchodného vzťahu na pravidelnejšom základe s cieľom zaistiť, aby boli identifikované, posúdené všetky zmeny rizikového profilu klienta a aby sa v prípade potreby konalo, alebo
 - iv. vykonávania častejšieho alebo hlbšieho monitorovania transakcií, aby sa identifikovali všetky nezvyčajné alebo neočakávané transakcie, ktoré by mohli

vyvolať podozrenie z prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Môže zahŕňať zistenie miesta určenia finančných prostriedkov alebo uistenie sa o dôvode vykonávania určitých transakcií.

61. V hlave III je uvedený zoznam ďalších opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré môžu byť osobitne relevantné v rôznych sektoroch.

Iné aspekty

62. Spoločnosti by nemali zakladať obchodný vzťah, ak nemôžu dodržať svoje požiadavky povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ak nie sú presvedčené, že účel a povaha obchodného vzťahu sú legitímne, alebo ak nie sú presvedčené, že môžu účinne riadiť riziko toho, že by mohli byť využité na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Ak už taký obchodný vzťah existuje, spoločnosti by ho mali ukončiť alebo pozastaviť transakcie dovtedy, kým bude možné ho ukončiť, a to na základe pokynov od orgánov presadzovania práva, ak sa uplatňujú.
63. Ak majú spoločnosti oprávnené dôvody domnievať sa, že ide o pokus o pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu, spoločnosti túto skutočnosť musia nahlásiť finančnej spravodajskej jednotky.
64. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že samotným uplatňovaním prístupu založenom na hodnotení rizík sa od nich nevyžaduje, aby odmietli alebo ukončili obchodné vzťahy s celými kategóriami klientov, ktoré sa spájajú s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, keďže riziko spojené s jednotlivými obchodnými vzťahmi sa bude líšiť, a to aj v rámci jednej kategórie.

Monitorovanie a preskúmanie

Hodnotenie rizík

65. Spoločnosti by mali podrobovať preskúmaniu svoje hodnotenia rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s jednotlivými obchodnými vzťahmi a príležitostnými transakciami, ako aj ich podkladové faktory s cieľom zabezpečiť, aby ich hodnotenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu bolo aktuálne a relevantné. Spoločnosti by mali posudzovať informácie získané v rámci ich priebežného monitorovania obchodného vzťahu a zvažovať, či majú vplyv na hodnotenie rizík.
66. Spoločnosti by takisto mali zabezpečiť, aby mali zavedené systémy a kontroly na identifikovanie vznikajúcich rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a aby vedeli posúdiť tieto riziká a v prípade potreby ich začleniť do svojich celopodnikových a individuálnych hodnotení rizík včas.
67. Príklady systémov a kontrol, ktoré by spoločnosti mali zaviesť na identifikovanie vznikajúcich rizík, zahŕňajú:

- procesy zabezpečujúce, že sa interné informácie pravidelne preskúmajú s cieľom určiť trendy a vznikajúce otázky v súvislosti s jednotlivými obchodnými vzťahmi, ako aj činnosťou spoločnosti,
 - procesy zabezpečujúce, že spoločnosť pravidelne preskúma príslušné informačné zdroje, napríklad tie, ktoré sú stanovené v odsekoch 15 a 16 týchto usmernení. Tieto procesy by mali zahŕňať najmä:
 - i. pravidelné preskúmanie mediálnych správ, ktoré sú relevantné pre sektory alebo jurisdikcie, v ktorých spoločnosť pôsobí,
 - ii. pravidelné preskúmanie upozornení a správ o presadzovaní práva,
 - iii. zabezpečenie toho, aby sa spoločnosť dozvedela o zmenách v upozorneniach na terorizmus a sankčných režimoch ihneď pri ich výskyte, napríklad pravidelným preskúmaním upozornení na terorizmus a vyhľadávaním aktualizácií sankčných režimov, a
 - iv. pravidelné preskúmanie tematických revízií a podobných publikácií vydaných príslušnými orgánmi.
 - procesy na zachytenie a preskúmanie informácií o rizikách súvisiacich s novými produktmi,
 - komunikáciu s inými zástupcami odvetvia a príslušnými orgánmi (napr. okrúhle stoly, konferencie a poskytovatelia odbornej prípravy) a zapájanie sa do procesov na poskytnutie spätnej väzby o zisteniach príslušným zamestnancom,
 - vytvorenie kultúry výmeny informácií v rámci spoločnosti a silnej etiky spoločnosti.
68. Príklady systémov a kontrol, ktoré by spoločnosti mali zaviesť na zabezpečenie toho, aby ich jednotlivé a celopodnikové hodnotenia rizík zostali aktuálne, môžu zahŕňať:
- určenie dátumu, kedy sa uskutoční ďalšie hodnotenie rizík, napríklad 1. marca každý rok, aby sa zabezpečilo, že do hodnotení rizík budú zahrnuté nové alebo vznikajúce riziká. Ak si je spoločnosť vedomá toho, že vzniklo nové riziko alebo existujúce riziko stúplo, malo by to byť zohľadnené v hodnoteniach rizík čo najskôr,
 - dôkladné zaznamenávanie problémov počas celého roka, ktoré by mohli mať vplyv na hodnotenia rizík, napríklad interné správy o podozrivých transakciách, zlyhania v dodržiavaní predpisov a spravodajské informácie od zamestnancov v kontakte s klientom.
69. Tak ako pôvodné hodnotenia rizík, aj každá aktualizácia hodnotenia rizík a úprava sprievodných opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi by mala byť vhodná a primeraná riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Systémy a kontroly

70. Spoločnosti by mali prijať kroky na zabezpečenie toho, aby ich systémy a kontroly riadenia rizík, najmä tie, ktoré sa týkajú uplatňovania opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na správnej úrovni, boli účinné a primerané.

Uchovávanie záznamov

71. Spoločnosti by mali zaznamenávať svoje hodnotenia rizík obchodných vzťahov, ako aj všetky zmeny vykonané v hodnoteniach rizík v rámci svojich preskúmaní a monitorovania s cieľom zabezpečiť, aby vedeli príslušným orgánom preukázať, že ich hodnotenia rizík a súvisiace opatrenia riadenia rizík sú primerané.

Hlava III – Usmernenia pre jednotlivé sektory

72. Usmernenia pre jednotlivé sektory v hlave III dopĺňajú všeobecné usmernenia v hlave II týchto usmernení. Treba ich chápať v spojení s hlavou II týchto usmernení.
73. Rizikové faktory opísané v jednotlivých kapitolách hlavy III nie sú úplné. Spoločnosti by mali holisticky posúdiť riziko spojené so situáciou a uvedomiť si, že izolované rizikové faktory nevyhnutne nemusia posunúť obchodný vzťah ani príležitostnú transakciu do vyššej alebo nižšej rizikovej kategórie.
74. V každej kapitole v hlave III sú uvedené aj príklady opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré by spoločnosti mali uplatňovať na základe citlivého hodnotenia rizík v prípade vysokorizikových situácií a v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi v prípade situácií s nízkym rizikom. Tieto príklady nie sú úplné a spoločnosti by sa mali rozhodovať o najvhodnejších opatreniach povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s úrovňou a typom rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré identifikovali.

Kapitola 1: Sektorové usmernenia pre korešpondenčné banky

75. Táto kapitola obsahuje usmernenia o korešpondenčnom bankovníctve, ktoré je vymedzené v článku 3 ods. 8 písm. a) smernice (EÚ) 2015/849. Spoločnosti ponúkajúce iné korešpondenčné vzťahy, ktoré sú vymedzené v článku 3 ods. 8 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849, by mali uplatňovať tieto usmernenia tak, ako je vhodné.
76. V korešpondenčnom bankovom vzťahu korešpondent poskytuje bankové služby respondentovi, buď v právomoci bez sprostredkovateľa (principal-to-principal), alebo v mene klientov respondenta. Korešpondent bežne nemá obchodný vzťah s klientmi respondenta a bežne nebude poznať ich totožnosť ani povahu či účel podkladovej transakcie, pokiaľ tieto informácie nebudú zahrnuté v platobnom pokyne.
77. Banky by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave II týchto usmernení.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

78. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:
- Účet nemôžu používať iné respondentské banky, ktoré majú priamy vzťah s respondentom, nie však s korešpondentom (tzv. nesting alebo zostupné zúčtovanie), čo znamená, že korešpondent nepriamo poskytuje služby iným bankám, ktoré nie sú respondentom.
 - Účet môžu využívať iné subjekty v skupine respondenta, ktoré samy nie sú predmetom povinnej starostlivosti korešpondenta.
 - Služba zahŕňa otvorenie prístupového účtu, ktorý umožňuje klientom respondenta vykonávať transakcie priamo na účet respondenta.
79. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:
- Vzťah je obmedzený na schopnosť RMA SWIFT, ktorá je určená na riadenie komunikácie medzi finančnými inštitúciami. Vo vzťahu RMA SWIFT respondent alebo protistrana nemá vzťah spočívajúci na platobnom účte.
 - Banky konajú v právomoci bez sprostredkovateľa, nespracúvajú teda transakcie v mene svojich vlastných klientov, napríklad v prípade zmenárenských služieb medzi dvomi bankami, v ktorých sa transakcie obchodu vykonávajú na báze bez sprostredkovateľa medzi bankami a v ktorých vyrovnanie transakcie nezahŕňa platbu tretej strane. V uvedených prípadoch je transakcia na vlastný účet respondentskej banky.
 - Transakcia sa týka predaja, kúpy alebo založenia cenných papierov na regulovaných trhoch, napríklad pri výkone funkcie správcu alebo s využitím správcu s priamym prístupom, zvyčajne prostredníctvom miestneho účastníka, v zúčtovacích systémoch cenných papierov EÚ alebo mimo EÚ.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

80. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- Politiky boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a systémy a kontroly, ktoré má respondent zavedené na vykonávanie, nespĺňajú normy vyžadované smernicou (EÚ) 2015/849.
- Respondent nepodlieha primeranému dohľadu v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
- Respondent, jeho materská spoločnosť alebo spoločnosť patriaca do rovnakej skupiny ako respondent, nedávno bola predmetom regulačného konania pre neprimerané politiky a postupy boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a/alebo pre porušenia povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
- Respondent vykonáva významnú podnikateľskú činnosť so sektormi, ktoré sú spojené s vyššími úrovňami rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, napríklad respondent vykonáva významnú obchodnú činnosť spočívajúcu v prevádzaní peňazí alebo činnosť v mene určitých spoločností, prevádzajúcich peniaze alebo burzových domov, s nerezidentmi alebo v inej mene, než je mena krajiny, v ktorej má sídlo.
- Riadenie alebo vlastníctvo respondenta zahŕňa politicky exponované osoby, najmä ak môže politicky exponovaná osoba vyvíjať významný vplyv na respondenta, ak povesť, integrita alebo vhodnosť politicky exponovanej osoby ako člena riadiaceho orgánu alebo osoby zastávajúcej kľúčovú funkciu vyvoláva obavy, alebo ak politicky exponovaná osoba je z jurisdikcií spájaných s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám, v ktorých je korupcia vnímaná ako systémová alebo rozsiahla.
- História obchodného vzťahu s respondentom vyvoláva obavy, napríklad pretože suma transakcií nie je v súlade s tým, čo by očakával korešpondent na základe svojich poznatkov o povahe a veľkosti respondenta.

81. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory: Korešpondent je presvedčený, že:

- kontrolné mechanizmy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu u respondenta nie sú menej prísne ako tie, ktoré sa vyžadujú smernicou (EÚ) 2015/849,
- respondent je súčasťou rovnakej skupiny ako korešpondent, nemá sídlo v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a spĺňa účinne so skupinu normy v rámci boja proti praniu špinavých peňazí, ktoré nie sú menej prísne ako normy vyžadované smernicou (EÚ) 2015/849.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

82. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- Respondent má sídlo v krajine s jurisdikciou spojenou s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám
 - s významnými úrovňami korupcie a/alebo iných predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí,
 - bez primeranej účinnosti legislatívneho a súdneho systému účinne stíhať daných páchatel'ov trestných činov alebo
 - bez účinného dohľadu v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.¹⁸
- Respondent vykonáva významnú podnikateľskú činnosť s klientmi, ktorí majú sídlo v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.
- Materská spoločnosť respondenta má ústredie alebo je založená v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

83. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- Respondent má sídlo v členskej krajine EHP.
- Respondent má sídlo v tretej krajine, ktorej požiadavky v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu nie sú menej prísne ako požiadavky, ktoré sa vyžadujú smernicou (EÚ) 2015/849, a účinne uvedené požiadavky uplatňuje [aj keď korešpondenti by si mali uvedomiť, že ich to neoslobodzuje od uplatňovania opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi stanovenej v článku 19 smernice (EÚ) 2015/849].

Opatrenia

84. Všetci korešpondenti musia vykonávať opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi týkajúce sa respondenta, ktorý je korešpondentom klient, na základe citlivého hodnotenia rizík.¹⁹ Znamená to, že korešpondenti musia:

- identifikovať a overiť totožnosť respondenta a jeho konečného užívateľa výhod. V rámci toho musia korešpondenti získať dostatočné informácie o podnikaní a povesti respondenta, aby stanovili, že riziko prania špinavých peňazí spojené s respondentom nie je zvýšené. Korešpondenti by mali najmä:

¹⁸ Pozri aj hlavu II odseky 22 až 27.

¹⁹ Článok 13 smernice (EÚ) 2015/849.

- i. získať informácie o riadení respondenta a na účely prevencie finančnej trestnej činnosti zvážiť relevantnosť akýchkoľvek prepojení, ktoré vedenie alebo vlastníctvo respondenta môže mať na politicky exponované osoby alebo vysokorizikových jednotlivcov a
 - ii. na základe citlivého hodnotenia rizík zvážiť, či by bolo vhodné získanie informácií o hlavnej činnosti respondenta, typoch klientov, ktorých priláka, a kvalite jeho systémov a kontrol v rámci boja proti praniu špinavých peňazí (vrátane verejne dostupných informácií o akýchkoľvek nedávnych regulačných alebo trestných sankciách za zlyhania v rámci boja proti praniu špinavých peňazí). Ak je respondent pobočka, dcérska spoločnosť alebo pričlenená spoločnosť, korešpondenti by takisto mali zvážiť status, povesť a kontroly v rámci boja proti praniu špinavých peňazí materskej spoločnosti,
 - zistiť a zaznamenať povahu a účel poskytovanej služby, ako aj zodpovednosti každej inštitúcie. Toto môže zahŕňať písomné určenie rozsahu vzťahu, toho, ktoré produkty a služby sa budú poskytovať, a ako a prostredníctvom koho môže byť použitý korešpondenčný bankový nástroj (napríklad či môže byť použitý inými bankami prostredníctvom ich vzťahu s respondentom),
 - monitorovať obchodný vzťah vrátane transakcií na identifikovanie zmien v rizikovom profile respondenta a zistiť nezvyčajné alebo podozrivé správanie vrátane činností, ktoré nezodpovedajú účelu poskytovaných služieb alebo sú v rozpore so záväzkami, ktoré sa uzavreli medzi korešpondentom a respondentom. Ak korešpondenčná banka umožní klientom respondenta priamy prístup k účtom (napr. prístupové účty alebo vnorené účty), mala by vykonávať zvýšené priebežné monitorovanie obchodného vzťahu. Z dôvodu povahy korešpondenčnej banky je monitorovanie po vykonaní štandardom.
 - zabezpečiť, aby boli informácie týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré má, aktuálne.
85. Korešpondenti takisto musia stanoviť, že respondent nedovolí, aby jeho účty využívala fiktívna banka²⁰, v súlade s článkom 24 smernice (EÚ) 2015/849. Toto môže zahŕňať požiadanie respondenta o potvrdenie, že neobchoduje s fiktívnymi bankami, má prehľad o príslušných prechodoch v politikách a postupoch respondenta alebo zvažuje verejne dostupné informácie, napríklad právne ustanovenia, ktorými sa zakazuje poskytovanie služieb fiktívnym bankám.
86. V prípadoch cezhraničných korešpondenčných vzťahov s respondentskými inštitúciami z tretích krajín sa článkom 19 smernice (EÚ) 2015/849 vyžaduje, aby korešpondent takisto uplatňoval osobitné opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi okrem opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sú stanovené v článku 13 smernice (EÚ) 2015/849.

²⁰ Článok 3 ods. 17 smernice (EÚ) 2015/849.

87. Smernica (EÚ) 2015/849 neobsahuje požiadavku, aby korešpondenti uplatňovali opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na jednotlivých klientov respondenta.
88. Korešpondenti by mali pamätať na to, že dotazníky týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré poskytujú medzinárodné organizácie, zvyčajne nie sú určené konkrétne na to, aby korešpondentom pomohli plniť si povinnosti podľa smernice (EÚ) 2015/849. Pri zvažovaní používania týchto dotazníkov by korešpondenti mali posúdiť, či budú dostatočné na to, aby im umožnili splniť si povinnosti podľa smernice (EÚ) 2015/849, a v prípade potreby by mali prijať ďalšie kroky.

Respondenti so sídlom v krajinách mimo EHP

89. Ak má respondent sídlo v tretej krajine, článkom 19 smernice (EÚ) 2015/849 sa od korešpondentov vyžaduje, aby uplatňovali osobitné opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi popri opatreniach povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi stanovených v článku 13 smernice (EÚ) 2015/849.
90. Korešpondenti musia uplatniť každé z týchto opatrení zvýšenej - starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na respondentov so sídlom v krajine mimo EHP, korešpondenti však môžu nastaviť rozsah týchto opatrení na základe citlivého hodnotenia rizík. Ak je napríklad korešpondent na základe primeraného skúmania presvedčený, že respondent má sídlo v tretej krajine s účinným režimom v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, s účinným dohľadom z hľadiska dodržiavania týchto požiadaviek a neexistujú dôvody na podozrenie, že politiky a postupy respondenta v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu sú alebo nedávno boli považované za neprimerané, hodnotenie kontrol respondenta v rámci boja proti praniu špinavých peňazí sa nemusia nevyhnutne vykonať úplne podrobne.
91. Korešpondenti by vždy mali primerane zaznamenať svoje opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a rozhodovacie procesy.
92. V článku 19 smernice (EÚ) 2015/849 sa od korešpondentov vyžaduje, aby prijali opatrenia na základe rizík na účel:
 - zhromaždenia dostatočných informácií o respondentskej inštitúcii s cieľom úplne pochopiť povahu podnikania respondenta s cieľom určiť rozsah, v ktorom podnikanie respondenta vystavuje korešpondenta vyššiemu riziku prania špinavých peňazí. Toto by malo zahŕňať kroky na pochopenie a rizikové posúdenie povahy klientskej základne respondenta a typu činností, v spojení s ktorými bude respondent vykonávať transakcie prostredníctvom korešpondenčného účtu.
 - určenia povesti inštitúcie a kvality dohľadu z verejne dostupných informácií. Znamená to, že korešpondent by mal posúdiť rozsah, v ktorom korešpondent môže byť upokojený skutočnosťou, že nad respondentom sa vykonáva primeraný dohľad z hľadiska jeho povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí. Tieto skutočnosti môže

korešpondentom pomôcť zistiť niekoľko verejne dostupných zdrojov, napríklad hodnotenia FATF alebo regionálnych orgánov podobných FATF, ktoré obsahujú oddiely o účinnom dohľade,

- vyhodnotenia kontrolných mechanizmov respondentskej inštitúcie v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Z toho vyplýva, že korešpondent by mal vykonávať kvalitatívne hodnotenie kontrolného rámca v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, nielen získať kópiu politik a postupov respondenta v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Toto hodnotenie by sa malo náležite zaznamenať. V súlade s prístupom založeným na hodnotení rizík, ak riziko je osobitne vysoké a najmä ak objem korešpondenčných bankových transakcií je značný, korešpondent by mal zvážiť návštevy na mieste a/alebo preverenie vzorky, aby sa presvedčil, že politiky a postupy respondenta v rámci boja proti praniu špinavých peňazí sa vykonávajú účinne,
- získanie súhlasu od vrcholového manažmentu, ktorý je vymedzený v článku 3 ods. 12 smernice (EÚ) 2015/849, pred založením nových korešpondenčných vzťahov. Schvaľujúci vrcholový manažér by nemal byť pracovník podporujúci vzťah a čím vyššie je riziko spojené so vzťahom, tým vyššie postavený by mal byť schvaľujúci vrcholový manažér. Korešpondenti by mali informovať vrcholový manažment o vysokorizikových korešpondenčných bankových vzťahoch a krokoch, ktoré korešpondent prijíma na účinné riadenie uvedeného rizika,
- zdokumentovania príslušných právomocí každej inštitúcie. Toto môže byť súčasťou štandardných zmluvných podmienok korešpondenta, ale korešpondenti by mali písomne stanoviť, ako a kto môže využívať korešpondenčný bankový nástroj (napr. či ho môžu využívať iné banky prostredníctvom ich vzťahu s respondentom) a aké sú povinnosti respondenta v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Ak je riziko spojené so vzťahom vysoké, môže byť vhodné, aby sa korešpondent presvedčil, že respondent si plní povinnosti podľa tejto dohody, napríklad prostredníctvom monitorovania transakcií *ex post*.
- toho, aby sa so zreteľom na prístupové účty a vnorené účty presvedčil, že respondentská úverová alebo finančná inštitúcia overila totožnosť a vykonala priebežnú náležitú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi, ktorý má priamy prístup k účtom korešpondenta a aby bola schopná na požiadanie poskytnúť príslušné údaje o povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi korešpondenčnej inštitúcie. Korešpondenti by sa mali snažiť získať od respondenta potvrdenie, že príslušné údaje je možné poskytnúť na požiadanie.

Respondenti so sídlom v krajinách EHP

93. Ak má respondent sídlo v krajine EHP, neuplatňuje sa článok 19 smernice (EÚ) 2015/849. Korešpondent je však aj tak povinný uplatňovať opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe rizík podľa článku 13 smernice (EÚ) 2015/849.

94. Ak je riziko spojené s respondentom so sídlom v členskom štáte EHP zvýšené, korešpondenti musia uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s článkom 18 smernice (EÚ) 2015/849. V takom prípade by korešpondenti mali zvážiť uplatnenie aspoň niektorých z opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi opísaných v článku 19 smernice (EÚ) 2015/849, najmä v článku 19 písm. a) a b).

Kapitola 2: Sektorové usmernenia pre retailové banky

95. Na účel týchto usmernení retailové bankovníctvo znamená poskytovanie bankových služieb fyzickým osobám a malým a stredným podnikom. K príkladom produktov a služieb retailového bankovníctva patria bežné účty, hypotéky, sporiace účty, spotrebiteľské a termínované úvery a úverové linky.
96. Z dôvodu povahy ponúkaných produktov a služieb, pomernej jednoduchosti prístupu a často veľkému objemu transakcií a obchodných vzťahov je retailové bankovníctvo zraniteľné, pokiaľ ide o financovanie terorizmu a všetky fázy procesu prania špinavých peňazí. Zároveň môže byť z dôvodu objemu obchodných vzťahov a transakcií spojených s retailovým bankovníctvom osobitne náročné identifikovať riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s jednotlivými vzťahmi a zbadanie podozrivých transakcií.
97. Banky by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave II týchto usmernení.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

98. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:
- vlastnosti produktu podporujú anonymitu,
 - produkt umožňuje platby od tretích strán, ktoré ani nie sú spojené s produktom, ani ihneď identifikované v prípadoch, v ktorých by sa takéto platby neočakávali, napríklad v prípade hypoték alebo úverov,
 - v rámci produktu nie sú stanovené obmedzenia obratu, cezhraničných transakcií, ani podobné vlastnosti produktu,
 - nové produkty a nové obchodné praktiky vrátane nových mechanizmov poskytovania a používanie nových alebo rozvíjajúcich sa technológií v prípade nových aj existujúcich produktov, ak ešte nie sú dobre pochopené,
 - požičiavanie (vrátane hypoték) zabezpečené hodnotou majetku v krajinách s odlišnou jurisdikciou, najmä v krajinách, v ktorých je zložité uistiť sa, či má zákazník legitímne právo na zabezpečenie, alebo v ktorých je ťažké overiť totožnosť strán garantujúcich pôžičku,
 - nezvyčajne vysoký objem alebo vysoká hodnota transakcií.
99. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:
- produkt má obmedzenú funkčnosť, napríklad v prípade:
 - i. termínovaného sporiaceho produktu s nízkymi limitmi úspor,
 - ii. produktu, v ktorom sa úžitky nedajú realizovať v prospech tretej strany,

- iii. produktu, v ktorom sa úžitky dajú realizovať len dlhodobo alebo na konkrétny účel, ako je dôchodok či kúpa nehnuteľnosti,
 - iv. úveru s nízkou hodnotou vrátane úveru, ktorý je podmienený kúpou konkrétneho spotrebného tovaru či služby, alebo
 - v. produktu s nízkou hodnotou vrátane lízingu, pri ktorom sa právny a užívateľský nárok na majetok neprevedie na klienta, kým sa neukončí zmluvný vzťah, alebo naň vôbec neprejde.
- produkt môžu mať v držbe len určité kategórie klientov, napríklad dôchodcovia, rodičia v mene svojich detí alebo maloletí, kým nedosiahnu plnoletosť,
 - transakcie sa musia vykonávať cez účet v klientovom mene v úverovej alebo finančnej inštitúcii, ktorá podlieha požiadavkám v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne ako požiadavky vyžadované smernicou (EÚ) 2015/849,
 - nemá funkciu nadmernej platby.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

100. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- povaha klienta, napríklad:
 - i. klient je podnik intenzívne využívajúci hotovosť,
 - ii. klient je podnik spojený s vysokými úrovňami rizika prania špinavých peňazí, napríklad príkazcovia peňazí a podniky v oblasti hazardných hier,
 - iii. klient je podnik spojený s vysokým rizikom korupcie, napríklad pôsobiaci v ťažobných odvetviach alebo obchode so zbraňami,
 - iv. klient je nezisková organizácia, ktorá podporuje jurisdikcie spojené so zvýšeným rizikom financovania terorizmu,
 - v. klient je nový podnik bez primeraného podnikateľského profilu alebo záznamov,
 - vi. klient je nerezident. Banky by si mali uvedomiť, že článkom 16 smernice 2014/92/EÚ sa vytvára právo pre spotrebiteľov, ktorí majú riadny pobyt v Európskej únii, na získanie základného platobného účtu, aj keď právo otvoriť si a používať základný platobný účet sa uplatňuje len v rozsahu, v ktorom banky môžu dodržať svoje povinnosti týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a neoslobodzujú banky od ich povinnosti určiť a posúdiť riziko prania špinavých

peňazí a financovania terorizmu vrátane rizika spojeného s tým, že klient nie je rezidentom členského štátu, v ktorom sa banka nachádza,²¹²²

- vii. konečného užívateľa výhod klienta nie je možné jednoducho identifikovať, napríklad z dôvodu, že vlastnícka štruktúra klienta je nezvyčajná, neprimerane zložitá alebo nejasná, alebo preto, že klient vydáva akcie na doručiteľa.
- správanie klienta, napríklad:
 - i. klient sa zdráha poskytnúť informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi alebo sa zdá, že sa zámerné vyhýba priamemu kontaktu,
 - ii. dôkazy o totožnosti klienta majú neštandardnú formu bez zjavnej príčiny,
 - iii. správanie klienta alebo objem jeho transakcií nie je v súlade s očakávaniami v prípade kategórie klientov, do ktorej patrí, alebo sú neočakávané na základe informácií, ktoré klient poskytol pri otvorení účtu,
 - iv. správanie klienta je nezvyčajné, klient napríklad neočakávane a bez primeraného vysvetlenia zrýchli dohodnutý harmonogram splácania buď prostredníctvom splátok jednorazovej platby, alebo predčasného ukončenia, vkladá alebo požaduje vyplatenie bankoviek s vysokou hodnotou bez zjavnej príčiny, zvyšuje aktivitu po období nečinnosti alebo vykonáva transakcie, v prípade ktorých sa zdá, že nemajú hospodárske opodstatnenie.

101. K zníženiu rizika môže prispieť tento faktor: ..

- klient je dlhodobý klient, ktorého predchádzajúce transakcie nevyvolali podozrenie ani obavu, a požadovaný produkt alebo služba zodpovedajú rizikovému profilu klienta.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska²²

102. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory: .

- finančné prostriedky klienta pochádzajú z osobných alebo obchodných väzieb na jurisdikcie spojené s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu,
- príjemca sa nachádza v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, spoločnosti by mali venovať osobnú pozornosť jurisdikciám, o ktorých je známe, že poskytujú finančné prostriedky alebo podporu teroristickým činnostiam, alebo o ktorých je známe, že v nich pôsobia skupiny páchajúce teroristické trestné činy, a jurisdikciám podliehajúcim finančným sankciám, embargám alebo

²¹ Pozri Stanovisko EBA k uplatňovaniu opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, pokiaľ ide o klientov, ktorí sú žiadateľmi o azyl z tretích krajín alebo území s vyšším rizikom: <http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1359456/EBA-Op-2016-07+%28Opinion+on+Customer+Due+Diligence+on+Asylum+Seekers%29.pdf>

²² Pozri aj hlavu II.

opatreniam, ktoré súvisia s terorizmom, financovaním terorizmu alebo šírením zbraní hromadného ničenia.

103. K zníženiu rizika môže prispieť tento faktor:

- krajiny spojené s transakciou majú mechanizmus boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktorý nie je menej prísny ako mechanizmus vyžadovaný podľa smernice (EÚ) 2015/849, a sú spojené s nízkymi úrovňami predikatívnych trestných činov.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

104. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- nepriame obchodné vzťahy, ak neexistujú primerané dodatočné ochranné opatrenia – napríklad sú zavedené elektronické podpisy, certifikáty elektronickej identifikácie vydané v súlade s nariadením (EÚ) č. 910/2014 a kontroly vydávania sa za inú osobu,
- spoliehanie sa na opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi od tretej strany v situáciách, keď banka nemá dlhodobý vzťah s treťou stranou ,
- nové distribučné kanály, ktoré ešte neboli odskúšané.

105. K zníženiu rizika môže prispieť tento faktor:

- produkt je dostupný len pre klientov, ktorí spĺňajú konkrétne kritériá oprávnenosti stanovené vnútroštátnymi verejnými orgánmi, napríklad v prípade príjemcov štátnych dávok alebo konkrétnych sporiacich produktov pre deti registrované v konkrétnom členskom štáte.

Opatrenia

106. Ak banky používajú automatické systémy na identifikáciu rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojeného s jednotlivými obchodnými vzťahmi alebo príležitostnými transakciami a na identifikáciu podozrivých transakcií, mali by zabezpečiť, aby tieto systémy boli vhodné na svoj účel v súlade s kritériami stanovenými v hlave II. Používanie automatických informačných systémov by sa nikdy nemalo považovať za náhradu za ostrážitosť zamestnancov.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

107. Ak je riziko spojené s obchodným vzťahom alebo príležitostnou transakciou zvýšené, banky musia uplatniť opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.²³ Tieto opatrenia môžu zahŕňať:

- overenie totožnosti klienta a konečného užívateľa výhod na základe viac ako jedného spoľahlivého a nezávislého zdroja,

²³ Článok 18 smernice (EÚ) 2015/849.

- identifikovanie a overenie totožnosti iných akcionárov, ktoré nie sú konečným užívateľom výhod klienta alebo všetkých fyzických osôb, ktoré sú oprávnené manipulovať s účtom alebo dávať pokyny na prevod finančných prostriedkov alebo prevod cenných papierov,
- získanie viac informácií o klientovi a povahe a účele obchodného vzťahu s cieľom vytvoriť úplnejší profil klienta, napríklad vykonaním rešerší otvorených zdrojov alebo negatívnych mediálnych rešerší, alebo zadanie vypracovania správy o spravodajských informáciách tretej strane. K príkladom typu informácií, ktoré môžu banky požadovať, patria:
 - i. povaha podnikania alebo zamestnania klienta,
 - ii. zdroj majetku klienta a zdroj finančných prostriedkov, ktorých sa obchodný vzťah týka, aby boli primerane presvedčené o tom, že sú legitímne,
 - iii. účel transakcie, ak je to vhodné vrátane miesta určenia finančných prostriedkov klienta,
 - iv. informácie o akýchkoľvek spojeniach, ktoré klient môže mať s inými jurisdikciami (ústredie, prevádzkové zariadenia, pobočky atď.) a jednotlivcami, ktorí môžu ovplyvňovať jeho operácie alebo
 - v. ak má klient sídlo v inej krajine, prečo žiada o služby retailového bankovníctva mimo svojej domovskej jurisdikcie.
- zvýšenie frekvencie monitorovania transakcií,
- častejšie preskúmanie a v prípade potreby aktualizovanie informácií a dokumentácie v držbe. Ak je riziko spojené so vzťahom osobitne vysoké, banky by mali preskúmať obchodný vzťah každoročne.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

108. V situáciách s nízkym rizikom a v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi môžu banky uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré môžu zahŕňať:

- u klientov, ktorí podliehajú režimu povinného udeľovania licencií a regulácie, overovanie totožnosti na základe dôkazov o tom, že klient podlieha takémuto režimu, napríklad prostredníctvom vyhľadávania vo verejnom registri regulačného orgánu,
- overovanie totožnosti klienta a prípadne totožnosti konečného užívateľa výhod počas zakladania obchodného vzťahu v súlade s článkom 14 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849,
- predpokladanie, že platba poukázaná na účet vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta v regulovanej úverovej alebo finančnej inštitúcii v krajine EHP spĺňa požiadavky stanovené článkom 13 ods. 1 písm. a) a b) smernice (EÚ) 2015/849,

- akceptovanie alternatívnych foriem totožnosti, ktoré spĺňaj kritérium nezávislého a spoľahlivého zdroja podľa článku 13 ods. 1 písm. a) smernice (EÚ) 2015/849, ako napríklad list od vládnej agentúry alebo iného spoľahlivého verejného orgánu klientovi, ak existujú primerané dôvody na to, že klient nie je schopný poskytnúť štandardný dôkaz o totožnosti a za predpokladu neexistencie dôvodov na podozrenie,
- aktualizáciu informácií v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi len v prípade osobitných spúšťacích udalostí, napríklad keď klient žiada o nový alebo vysokorizikový produkt alebo sa zmení správanie klienta, alebo profil transakcie, z čoho vyplýva, že riziko spojené so vzťahom už nie je nízke.

Súhrnné účty

109. Ak klient banky otvorí tzv. súhrnný účet na spravovanie finančných prostriedkov, ktoré patria vlastným klientom klienta, banka by mala uplatňovať úplné opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi vrátane posudzovania klientov klienta ako konečných užívateľov výhod finančných prostriedkov v držbe na súhrnnom účte a overenia ich totožností.
110. Ak existujú náznaky, že riziko spojené s obchodným vzťahom je vysoké, banky musia uplatniť opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi podľa potreby.²⁴
111. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi, ak riziko spojené s obchodným vzťahom je nízke a podlieha ďalej uvedeným podmienkam, však môže banka uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi za predpokladu, že:
- klient je spoločnosť podliehajúca povinnostiam týkajúcim sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v štáte EHP alebo v tretej krajine s mechanizmom boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktorý nie je menej prísny ako mechanizmus vyžadovaný smernicou (EÚ) 2015/849 a vykonáva sa nad ním účinný dohľad z hľadiska dodržiavania týchto požiadaviek,
 - klient nie je spoločnosťou, ale iným povinným subjektom, ktorý podlieha povinnostiam týkajúcim sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v štáte EHP a vykonáva sa nad ním účinný dohľad z hľadiska dodržiavania týchto požiadaviek,
 - riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s obchodným vzťahom je nízke, okrem iných úvah na základe posúdenia banky týkajúceho sa podnikania klienta, typov klientov, ktorým podnikanie klienta slúži a jurisdikcií, ktorým je podnikanie klienta vystavené,
 - banka je presvedčená, že klient uplatňuje prísne opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe citlivého hodnotenia rizík na svojich vlastných klientov a konečných užívateľov výhod jeho klientov (pre banku môže byť vhodné prijať opatrenia na základe rizík na posúdenie primeranosti politik a postupov jej klienta týkajúcich sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, napríklad priamou komunikáciou s klientom) a

²⁴ Článok 13 ods. 1 a článok 18 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849.

- banka prijala kroky na základe citlivého hodnotenia rizík, aby sa presvedčila, že klient bude poskytovať informácie a dokumenty v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi o svojich vlastných klientoch, ktorí sú konečnými užívateľmi výhod finančných prostriedkov v držbe na súhrnnom účte ihneď na požiadanie, napríklad zahrnutím príslušných ustanovení do zmluvy s klientom alebo testovaním vzorky schopnosti klienta poskytnúť informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na požiadanie.

112. Ak sú podmienky na uplatňovanie zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na súhrnné účty splnené, opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi môžu spočívať v tom, že banka:

- identifikuje a overí totožnosť klienta vrátane konečných užívateľov výhod klienta (nie však vlastných klientov svojho klienta),
- posúdi účel a plánovanú povahu obchodného vzťahu a
- vykonáva priebežné monitorovanie obchodného vzťahu.

Kapitola 3: Sektorové usmernenia pre vydavateľov elektronických peňazí

113. Táto kapitola obsahuje usmernenia pre vydavateľov elektronických peňazí podľa vymedzenia v článku 2 ods. 3 smernice 2009/110/ES. Úroveň rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s elektronickými peniazmi²⁵ závisí primárne od vlastností jednotlivých elektronických peňažných produktov a miery, v ktorej vydavatelia elektronických peňazí využívajú iné osoby na distribúciu a zamieňanie elektronických peňazí v ich mene.²⁶

114. Spoločnosti vydávajúce elektronické peniaze by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave II týchto usmernení. Sektorové usmernenia pre zasielateľov peňazí v hlave III kapitole 4 môžu byť takisto relevantné v tejto súvislosti.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu

115. Vydavatelia elektronických peňazí by mali zvážiť riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu súvisiace s:

- limitmi,
- spôsobom financovania a
- užitočnosťou a obchodovateľnosťou.

116. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- limity: produkt umožňuje
 - i. platby s vysokou hodnotou alebo bez limitu hodnoty, vkladanie alebo vyberanie vrátane hotovostného výberu,
 - ii. platby s vysokou hodnotou, vkladanie alebo vyberanie vrátane hotovostného výberu,
 - iii. uchovávanie vysokej alebo neobmedzenej sumy peňažných prostriedkov v produkte/na účte elektronických peňazí.
- spôsob financovania: produkt môže byť
 - i. dopĺňaný anonymne, napríklad hotovosťou, anonymnými elektronickými peňažnými produktmi alebo elektronickými peňažnými produktmi, na ktoré sa vzťahuje výnimka uvedená v článku 12 smernice (EÚ) 2015/849,

²⁵ Článok 2 ods. 2 smernice 2009/110/EÚ.

²⁶ Článok 3 ods. 4 smernice 2009/110/EÚ.

- ii. financovaný platbami od neidentifikovaných tretích strán,
- iii. financovaný inými elektronickými peňažnými produktmi.
- užitočnosť a obchodovateľnosť: produkt
 - i. umožňuje prevody medzi osobami,
 - ii. je akceptovaný ako platobný prostriedok veľkým počtom obchodov alebo miest predaja,
 - iii. je určený osobitne na akceptovanie ako platobný prostriedok obchodníkmi obchodujúcimi s tovarmi a službami, ktoré sú spojené s vysokým rizikom finančnej trestnej činnosti, napríklad on-line hazardnými hrami,
 - iv. môže byť použitý v cezhraničných transakciách alebo v rôznych jurisdikciách,
 - v. je určený na používanie inými osobami, než je klient, napríklad určité produkty partnerských kariet (nie však darčkové karty s nízkou hodnotou),
 - vi. umožňuje hotovostné výbery vysokej hodnoty.

117. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- limity: produkt
 - i. má stanovené limity s nízkou hodnotou na platby, vkladanie alebo vyberanie vrátane hotovostného výberu (aj keď by si spoločnosti mali uvedomiť, že samotný nízky limit nemusí byť dostatočný na zníženie rizika financovania terorizmu),
 - ii. obmedzuje počet platieb, vkladov alebo výberov vrátane hotovostného výberu v danom období,
 - iii. obmedzuje sumy finančných prostriedkov, ktoré môžu byť vložené do produktu/na účte elektronických peňazí v akomkoľvek časovom okamihu.
- financovanie: pri produkte
 - i. sa vyžaduje, aby finančné prostriedky na nákup alebo opakované doplnenie boli overiteľne čerpané z účtu vedeného na výhradné alebo spoločné meno klienta v úverovej alebo finančnej inštitúcii v EHP,
- využiteľnosť a obchodovateľnosť: produkt
 - i. neumožňuje alebo prísne obmedzuje hotovostný výber,
 - ii. môže byť použitý len vnútroštátne,

- iii. je akceptovaný obmedzeným počtom obchodníkov alebo miest predaja, ktorých činnosť je vydavateľovi elektronických peňazí známa,
- iv. je určený konkrétne na obmedzenie jeho používania obchodníkmi s tovarmi a službami, ktoré sú spojené s vysokým rizikom finančnej trestnej činnosti,
- v. je akceptovaný ako platobný prostriedok pre obmedzené typy služieb alebo produktov s nízkym rizikom.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

118. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- Klient kúpi niekoľko elektronických peňažných produktov od rovnakého vydavateľa, často dopĺňa produkt alebo vykonáva niekoľko hotovostných výberov v krátkom období a bez ekonomického opodstatnenia. Ak sú distribútori (alebo sprostredkovatelia konajúci ako distribútori) sami povinnými subjektmi, vzťahuje sa to aj na elektronické peňažné produkty od rôznych vydavateľov kúpených od rovnakého distribútora.
- Transakcie klienta sú vždy tesne pod limitmi týkajúcimi sa hodnoty/transakcie.
- Zdá sa, že produkt využíva niekoľko ľudí, ktorých totožnosť nie je vydavateľovi známa (napr. sa produkt používa z rôznych IP adries v rovnakom čase).
- Často dochádza ku zmenám identifikačných údajov klienta, napríklad domácej adresy alebo IP adresy, alebo prepojených bankových účtov.
- Produkt sa nepoužíva na účel, na ktorý bol navrhnutý, napríklad sa používa v zahraničí, ak bol navrhnutý ako darčeková karta v nákupnom centre.

119. K zníženiu rizika môže prispieť tento faktor:

- produkt je dostupný len určitým kategóriám klientov, napríklad príjemcom sociálnych dávok alebo členom alebo zamestnancom spoločnosti, ktorá ich vydáva na pokrytie podnikových výdavkov.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

120. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- online a nepriama distribúcia bez primeraných ochranných opatrení, napríklad elektronických podpisov, dokumentov elektronickej identifikácie, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v nariadení (EÚ) č. 910/2014 a opatrení vydávania sa za inú osobu,
- distribúcia cez sprostredkovateľov, ktorí sami nie sú povinnými subjektmi podľa smernice (EÚ) 2015/849 alebo vnútroštátnych právnych predpisov, ak sa uplatňujú, alebo ak sa vydavateľ elektronických peňazí:

- i. spolieha na to, že sprostredkovateľ vykoná niektoré povinnosti týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré prináležia vydavateľovi elektronických peňazí, a
 - ii. nepresvedčil, že sprostredkovateľ má zavedené primerané systémy a kontrolné mechanizmy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.
- segmentácia služieb, to znamená poskytovanie elektronických peňažných služieb niekoľkými prevádzkovo nezávislými poskytovateľmi služieb bez náležitého dohľadu a koordinácie.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska²⁷

121. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- príjemca sa nachádza, alebo produkt prijíma finančné prostriedky zo zdrojov v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobnú pozornosť jurisdikciám, o ktorých je známe, že poskytujú finančné prostriedky alebo podporu teroristickým činnostiam, alebo o ktorých je známe, že v nich pôsobia skupiny páchajúce teroristické trestné činy, a jurisdikciám podliehajúcim finančným sankciám, embargám alebo opatreniam, ktoré súvisia s terorizmom, financovaním terorizmu alebo šírením zbraní hromadného ničenia.

Opatrenia

122. Vo vnútroštátnych právnych predpisoch sa môže ustanoviť výnimka z identifikácie a overovania totožnosti klienta a konečných užívateľov výhod a posúdenia povahy a účelu obchodného vzťahu pre určité elektronické peňažné produkty v súlade s článkom 12 smernice (EÚ) 2015/849.

123. Spoločnosti by si mali uvedomiť, že výnimka podľa článku 12 smernice (EÚ) 2015/849 sa nevzťahuje na povinnosť vykonávať priebežné monitorovanie transakcií a obchodného vzťahu, ani ich neoslobodzuje od povinnosti identifikovať a nahlasovať podozrivé transakcie, to znamená, že spoločnosti by mali zabezpečiť, aby získavali dostatočné informácie o svojich klientoch alebo typoch klientov, na ktorých bude zameraný ich produkt, aby mohli vykonávať zmysluplné priebežné monitorovanie obchodného vzťahu.

124. K príkladom typov monitorovacích systémov, ktoré by spoločnosti mali zaviesť, patria:

- systémy monitorovania transakcií, ktoré zisťujú anomálie alebo podozrivé štruktúry správania vrátane neočakávaného využitia produktu spôsobom, na ktorý nebol navrhnutý. Spoločnosť môže byť schopná znefunkčniť tento produkt buď manuálne, alebo prostredníctvom ovládačov na čipe, kým sa nepresvedčí, že neexistujú dôvody na podozrenie,

²⁷ Pozri hlavu II odseky 22 až 27.

- systémy, ktoré identifikujú nezrovnalosti medzi predloženými a zistenými informáciami, napríklad medzi predloženými informáciami o krajine pôvodu a elektronicky zistenou IP adresou,
- systémy, ktoré porovnávajú predložené údaje s údajmi v držbe v iných obchodných vzťahoch a ktoré vedia identifikovať štruktúry, napríklad rovnaký nástroj financovania alebo rovnaké kontaktné údaje,
- systémy, ktoré identifikujú, či sa produkt používa s obchodníkmi v oblasti tovarov a služieb, ktoré sa spájajú s vysokým rizikom finančnej trestnej činnosti.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

125. Príklady opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré by spoločnosti mali uplatňovať vo vysokorizikovej situácii, zahŕňajú:

- získanie ďalších informácií o klientovi počas identifikácie, napríklad o zdroji finančných prostriedkov,
- uplatnenie ďalších opatrení overenia zo širšej škály spoľahlivých a nezávislých zdrojov (napr. kontrola v online databázach) s cieľom overiť totožnosť klienta alebo konečného užívateľa výhod,
- získanie ďalších informácií o zamýšľanej povahe obchodného vzťahu, napríklad pýtania sa klientov na ich podnikanie alebo jurisdikcie, do ktorých zamýšľajú prevádzať elektronické peniaze,
- získanie informácií o obchodníkovi/príjemcovi, najmä ak má vydavateľ elektronických peňazí dôvodov domnievať sa, že jeho produkty sa využívajú na nákup nezákonných alebo vekovo obmedzených tovarov,
- uplatňovanie kontrol podvodov s osobnými údajmi, aby sa zaistilo, že klient je skutočne, kým tvrdí, že je,
- uplatňovanie zvýšeného monitorovania na vzťah so zákazníkom a jednotlivé transakcie,
- zistenie zdroja a/alebo miesta určenia peňažných prostriedkov.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

126. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi môžu spoločnosti zväziť používanie zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na elektronické peňažné produkty s nízkym rizikom, na ktoré sa nevzťahuje výnimka stanovená v článku 12 smernice (EÚ) 2015/849.

127. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi príklady opatrení zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré spoločnosti môžu uplatniť v situáciách s nízkym rizikom, zahŕňajú:

- odloženie overenia totožnosti klienta alebo konečného užívateľa výhod na určitý neskorší dátum po vytvorení vzťahu alebo do prekročenia určitého (nízkeho) peňažného limitu (podľa toho, čo nastane skôr). Peňažný limit by nemal presiahnuť 250 EUR, ak produkt nie je možné opakovane doplniť alebo môže byť použitý v iných jurisdikciách, alebo na cezhraničné transakcie, alebo 500 EUR, ako to povoľujú vnútroštátne právne predpisy (v takom prípade sa tento produkt môže používať len vnútroštátne),
- overenie totožnosti klienta na základe platby prevedenej na účet vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta alebo na účet, o ktorom je možné preukázať, že klient má nad ním kontrolu, v úverovej alebo finančnej inštitúcii regulovanej EHP,
- overenie totožnosti na základe menšieho počtu zdrojov,
- overenie totožnosti na základe menej spoľahlivých zdrojov,
- použitie alternatívnych metód overenia totožnosti,
- predpokladanie, že povaha a zamýšľaný účel obchodného vzťahu, ak je to zrejmé, napríklad v prípade určitých darčkových kariet, ktoré nepatria do rozsahu výnimky pre uzavretý systém/uzavretú sieť,
- zníženie intenzity monitorovania, pokiaľ nie je dosiahnutý určitý peňažný limit. Keďže priebežné monitorovanie je dôležitý spôsob získavania viac informácií o rizikových faktoroch vo vzťahu ku klientovi (pozri predchádzajúci text) počas vzťahu s klientom, limit pre jednotlivé transakcie a transakcie, ktoré sa javia ako prepojené v priebehu 12 mesiacov, by mal byť stanovený na úrovni, ktorú spoločnosť posúdila ako predstavujúcu nízke riziko v prípade účelov financovania terorizmu, ako aj prania špinavých peňazí.

Kapitola 4: Sektorové usmernenia pre poukazovanie peňazí

128. Príkazcovia peňazí sú platobné inštitúcie, ktoré získali oprávnenie v súlade so smernicou 2007/64/ES na poskytovanie a vykonávanie platobných služieb v celej EÚ. Podniky v tomto sektore sú rozmanité a sú v škále od jednotlivých podnikov po zložitú reťazce poskytovateľov.
129. Mnohí príkazcovia peňazí využívajú sprostredkovateľov na poskytovanie platobných služieb v ich mene. Sprostredkovatelia často poskytujú platobné služby ako doplnkovú zložku k svojmu hlavnému podnikaniu a sami nemusia byť povinnými subjektmi podľa príslušných právnych predpisov v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Ich odborné znalosti v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu preto môžu byť obmedzené.
130. Povaha poskytovaných služieb môže príkazcov peňazí vystaviť riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Toto je zapríčinené jednoduchosťou a rýchlosťou transakcií, ich celosvetovým dosahom a ich často hotovostným charakterom. Okrem toho povaha tejto platobnej služby znamená, že zasielateľia peňazí často vykonávajú príležitostné transakcie, nezakladajú obchodný vzťah so svojimi klientmi, čo znamená, že ich poznanie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s klientom môže byť obmedzené.
131. Príkazcovia peňazí by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave II týchto usmernení.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

132. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:
- produkt umožňuje transakcie s vysokou hodnotou alebo bez limitu hodnoty,
 - produkt alebo služba má celosvetový dosah,
 - transakcia je hotovostná alebo financovaná anonymnými elektronickými peniazmi vrátane elektronických peňazí, na ktoré sa vzťahuje výnimka podľa článku 12 smernice (EÚ) 2015/849,
 - prevody sa vykonávajú od jedného alebo viac platcov v rôznych krajinách k miestnemu príjemcovi.
133. K zníženiu rizika môže prispieť tento faktor:
- finančné prostriedky použité v prevode pochádzajú z účtu vedeného v mene platiteľa v úverovej alebo finančnej inštitúcii v EHP.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

134. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- ekonomická činnosť klienta:
 - i. Klient vlastní alebo prevádzkuje podnik, ktorý spracúva veľké sumy hotovosti.
 - ii. Podnik klienta má komplikovanú vlastnícku štruktúru.
- správanie klienta:
 - i. Pre potreby klienta je možné poskytnúť lepšie služby inde, napríklad pretože zasielateľ peňazí nie je miestny pre klienta alebo podnik klienta.
 - ii. Zdá sa, že klient koná v mene niekoho iného, napríklad iní dohliadajú nad klientom alebo sú viditeľní mimo miesta, na ktorom sa vykonáva transakcia, alebo klient číta pokyny z poznámok.
 - iii. Správanie klienta nedáva zrejmy ekonomický zmysel, napríklad klient akceptuje zlý výmenný kurz alebo vysoké poplatky bez spochybnenia, žiada transakciu v mene, ktorá nie je oficiálnym platidlom alebo bežne používaným platidlom v jurisdikcii, v ktorej sa klient a/alebo príjemca nachádza, alebo žiada alebo poskytuje veľké sumy v mene buď v nízkych, alebo vo vysokých nominálnych hodnotách.
 - iv. Transakcie klienta sú vždy tesne pod príslušnými limitmi vrátane limitu týkajúceho sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi pre príležitostné transakcie uvedeného v článku 11 písm. b) smernice (EÚ) 2015/849 a limitu 1 000 EUR stanoveného v článku 5 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2015/847.²⁸ Spoločnosti by si mali všimnúť, že limit uvedený v článku 5 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2015/847 sa vzťahuje len na transakcie, ktoré nie sú financované v hotovosti ani anonymnými elektronickými peniazmi.
 - v. Používanie služby klientom je nezvyčajné, napríklad posiela peniaze sebe alebo ich od seba dostáva, alebo posiela peňažné prostriedky ihneď potom, ako ich dostane.
 - vi. Zdá sa, že klient vie málo o príjemcovi alebo sa zdráha poskytnúť informácie o ňom.
 - vii. Niekoľko klientov spoločnosti prevádza finančné prostriedky rovnakému príjemcovi alebo sa zdá, že má rovnaké identifikačné informácie, napríklad adresu či telefónne číslo.

²⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/847 z 20. mája 2015 o údajoch sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1781/2006 (text s významom pre EHP).

viii. Prichádzajúcu transakciu nesprevádzajú požadované informácie o platcovi alebo príjemcovi.

ix. Zaslaná alebo prijatá suma je v rozpore s príjmami klienta (ak sú známe).

135. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- klient je dlhodobý klient spoločnosti, ktorého správanie v minulosti nevyvolalo podozrenie a neexistujú náznaky, že by sa riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu mohlo zvýšiť,
- prevádzaná suma je nízka – ale spoločnosti by si mali uvedomiť, že samotné nízke sumy nie sú dostatočné na zníženie rizika financovania terorizmu.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

136. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- neexistujú obmedzenia nástroja financovania, napríklad v prípade hotovosti alebo platieb z elektronických peňažných produktov, na ktoré sa vzťahuje výnimka uvedená v článku 12 smernice (EÚ) 2015/849, elektronických prevodov alebo šekov,
- používaný distribučný kanál poskytuje určitý stupeň anonymity,
- služba je poskytovaná úplne on-line bez primeraných ochranných opatrení,
- služba poukazovania peňazí sa poskytuje prostredníctvom sprostredkovateľov, ktorí:
 - i. zastupujú viac ako jedného splnomocniteľa,
 - ii. majú nezvyčajné štruktúry obratu v porovnaní s inými sprostredkovateľmi v podobných lokalitách, napríklad nezvyčajne vysoké alebo nízke veľkosti transakcií, nezvyčajne veľké hotovostné transakcie alebo vysoký počet transakcií, ktoré sú tesne pod limitom povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, alebo vykonávajú podnikanie mimo bežného pracovného času,
 - iii. vykonávajú veľký podiel podnikania s platcami alebo príjemcami z jurisdikcií spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu,
 - iv. sa zdajú byť neistí v oblasti uplatňovania celoskupinových politík v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, alebo sú v nich nekonzistentní, alebo
 - v. nie sú z finančného sektora a vykonávajú iné podnikanie, než svoje hlavné podnikanie.
- služba poukazovania peňazí sa poskytuje prostredníctvom veľkej siete sprostredkovateľov v rôznych jurisdikciách,

- služba poukazovania peňazí sa poskytuje prostredníctvom nadmerne zložitých platobných reťazca, napríklad s veľkým počtom sprostredkovateľov pôsobiacich v rôznych jurisdikciách alebo umožňujúcich nevysledovateľné (formálne a neformálne) zúčtovacie systémy.

137. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- sami sprostredkovatelia sú regulovanými finančnými inštitúciami,
- služba môže byť financovaná len prevodmi z účtu v držbe na klientovo meno v úverovej alebo finančnej inštitúcii EHP, alebo z účtu, nad ktorým má klient preukázateľne kontrolu.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

138. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- platiteľ alebo príjemca sa nachádza v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu,
- príjemca je rezidentom v jurisdikcii, ktorá nemá žiadny alebo má menej rozvinutý formálny bankový sektor, čo znamená, že v okamihu platby môžu byť použité služby neformálneho poukazovania peňazí, napríklad hawala.

Opatrenia

139. Keďže podnikanie príkazcov peňazí je založené najmä na transakciách, spoločnosti by mali zvážiť, ktoré monitorovacie systémy a kontroly zavedú na zaistenie toho, aby zistili pokusy o pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu dokonca aj v prípade, ak informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré majú o klientovi, sú iba základné alebo chýbajú, pretože sa nezaložil obchodný vzťah.

140. Spoločnosti by mali v každom prípade zaviesť:

- systémy na identifikovanie prepojených transakcií,
- systémy na identifikovanie toho, či sú transakcie od rôznych klientov určené pre toho istého príjemcu,
- systémy, ktoré v maximálnom možnom rozsahu umožnia zistenie zdroja finančných prostriedkov a miesto určenia finančných prostriedkov,
- systémy, ktoré umožnia úplnú vysledovateľnosť transakcií, ako aj počtu subjektov zaradených do platobného reťazca a
- systémy na zabezpečenie toho, že v celom platobnom reťazci môžu zasahovať len subjekty riadne oprávnené na poskytovanie služieb poukazovania peňazí.

141. Ak je riziko spojené s príležitostnou transakciou alebo obchodným vzťahom zvýšené, spoločnosti by mali uplatňovať zvýšenú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi v súlade s hlavou II, v prípade potreby vrátane zvýšeného monitorovania transakcií (napr. vyššia frekvencia alebo nižšie limity). Naopak, ak je riziko spojené s príležitostnou transakciou alebo

obchodným vzťahom nízke a v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi môžu byť spoločnosti schopné uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s hlavou II.

Používanie sprostredkovateľov

142. Príkazcovia peňazí, ktorí používajú sprostredkovateľov na poskytovanie platobných služieb, by mali vedieť, kto sú ich sprostredkovatelia.²⁹ V rámci toho by zasielateľia peňazí mali vytvoriť a udržiavať vhodné politiky a postupy založené na citlivom hodnotení rizík na boj proti riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, do ktorého sa môžu zapojiť ich sprostredkovatelia, alebo v ktorom môžu byť využiti, vrátane:

- identifikácie osoby, ktorá vlastní alebo kontroluje sprostredkovateľa, ak je sprostredkovateľ právnická osoba, aby sa presvedčila, že riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktorému je zasielateľ peňazí vystavený v dôsledku používania sprostredkovateľa, nie je zvýšené,
- získania dôkazov, v súlade s požiadavkami článku 19 ods. 1 písm. c) smernice (EÚ) 2015/2366, o tom, že členovia predstavenstva a iné osoby zodpovedné za riadenie sprostredkovateľa sú odborne spôsobilé a vhodné osoby, a to vrátane zváženia ich čestnosti, integrity a dobrého mena. Akýkoľvek dopyt od zasielateľa peňazí by mal byť primeraný povahe, zložitosti a rozsahu rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré je spojené s platobnými službami, ktoré poskytuje sprostredkovateľ, a mohol by byť založený na postupoch povinnej starostlivosti zasielateľa peňazí vo vzťahu ku klientovi,
- prijímania primeraných opatrení na presvedčenie sa o tom, že interné kontroly sprostredkovateľa v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu sú primerané a zostanú primerané počas celého sprostredkovateľského vzťahu, napríklad monitorovaním vzorky transakcií sprostredkovateľa alebo preskúmaním kontrol sprostredkovateľa na mieste.
- Ak sa interné kontrolné mechanizmy sprostredkovateľa v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu líšia od kontrol príkazcu peňazí, pretože sprostredkovateľ zastupuje viac ako jedného splnomocniteľa, alebo ak samotný sprostredkovateľ je povinným subjektom podľa príslušných právnych predpisov v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, zasielateľ peňazí by mal posúdiť a riadiť riziko toho, že tieto rozdiely môžu mať vplyv na dodržiavanie súladu s predpismi v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu z jeho vlastnej strany a zo strany sprostredkovateľa,
- poskytovania odbornej prípravy v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu sprostredkovateľom na zabezpečenie toho, aby sprostredkovatelia primerane poznali relevantné riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a kvalitu

²⁹ Článok 19 smernice (EÚ) 2015/2366.

kontrolných mechanizmov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré príkazca peňazí očakáva.

Kapitola 5: Sektorové usmernenia o správe majetku

143. Správa majetku je poskytovanie bankových a iných finančných služieb jednotlivcom s vysokou čistou hodnotou majetku a ich rodinám alebo podnikom. Je známa aj ako privátne bankovníctvo. Klienti spoločností pre správu majetku môžu očakávať, že špecializovaní zamestnanci tzv. vzťahoví manažéri im budú poskytovať prispôsobené služby (robené na základe individuálnych požiadaviek klientov) pokrývajúce napríklad bankovníctvo (napr. bežné účty, hypotéky a devízy), správu investícií a investičné poradenstvo, fiduciárne služby, bezpečnú úschovu, poistenie, služby rodinnej kancelárie, daňové a majetkové plánovanie a súvisiace nástroje vrátane právnej podpory.
144. Mnohé z vlastností zvyčajne spájaných so správou majetku, napríklad bohatí a vplyvní klienti, transakcie a portfóliá s veľmi vysokou hodnotou, zložité produkty a služby vrátane investičných produktov prispôbených podľa požiadaviek klientov a očakávanie dôvernosti a diskretnosti predstavujú náznaky vyššieho rizika prania špinavých peňazí v porovnaní s rizikami, ktoré sú zvyčajne bežné v retailovom bankovníctve. Služby spoločností pre správu majetku môžu byť osobitne zraniteľné voči zneužitiu klientmi, ktorí chcú zakryť pôvod svojich finančných prostriedkov alebo napríklad spôsobiť daňový únik vo svojej domovskej jurisdikcii.
145. Spoločnosti v tomto sektore by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlavě II týchto usmernení. Sektorové usmernenia v hlavě III kapitolách 2, 7 a 9 môžu byť v tejto súvislosti takisto relevantné.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

146. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- klienti žiadajúci veľké sumy hotovosti alebo iné fyzické hodnoty, napríklad cenné kovy,
- transakcie s veľmi vysokou hodnotou,
- finančné nástroje so zapojením jurisdikcií spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu (spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť krajinám, ktoré majú kultúru bankového tajomstva alebo ktoré nedodržiavajú medzinárodné štandardy transparentnosti v daňovej oblasti),³⁰
- požičiavanie (vrátane hypoték) zabezpečené hodnotou majetku v iných jurisdikciách, najmä v krajinách, v ktorých je zložité uistiť sa, či má zákazník legitímne právo na zabezpečenie, alebo v ktorých je ťažké overiť totožnosť strán garantujúcich pôžičku,
- využívanie zložitých obchodných štruktúr, napríklad trustov a súkromných investičných nástrojov, najmä v prípadoch, keď môže byť totožnosť konečného užívateľa výhod nejasná,

³⁰ Pozri aj hlavu II odsek 26.

- podnikanie prebiehajúce cez viacero krajín, najmä ak zahŕňa viac poskytovateľov finančných služieb,
- cezhraničné nástroje, v rámci ktorých je majetok uložený alebo spravovaný v inej finančnej inštitúcii, buď v rovnakej finančnej skupine, alebo mimo skupiny, najmä ak má druhá finančná inštitúcia sídlo v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám s vyššími úrovňami predikatívnych trestných činov, slabým mechanizmom boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu alebo slabými štandardmi transparentnosti v daňovej oblasti.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

147. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- klienti s príjmami a/alebo majetkom z vysokorizikových sektorov, ako sú zbrane, ťažobné odvetvia, výstavba, hazardné hry alebo súkromní vojenský dodávatelia,
- klienti, o ktorých sa vyskytli dôveryhodné tvrdenia o nezákonnej činnosti,
- klienti, ktorí očakávajú nezvyčajne vysoké úrovne dôvernosti alebo diskretnosti,
- klienti, na základe ktorých správania sa v oblasti vynakladania finančných prostriedkov alebo transakcií je zložitá stanoviť tzv. normálne alebo očakávané vzory správania,
- veľmi bohatí a vplyvní klienti vrátane klientov s vysokým verejným profilom, klienti, ktorí nie sú rezidentmi, a politicky exponované osoby. Ak je klient alebo konečný užívateľ výhod klienta politicky exponovanou osobou, spoločnosti musia vždy uplatňovať zvýšenú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi v súlade s článkami 18 až 22 smernice (EÚ) 2015/849.
- klient žiada, aby spoločnosť umožnila, že klientovi poskytne produkt alebo službu tretia strana bez jasného podnikateľského či ekonomického opodstatnenia.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska³¹

148. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- podnikateľská činnosť sa vykonáva v krajinách, ktoré majú kultúru bankového tajomstva, alebo ktoré nedodržiavajú medzinárodné štandardy transparentnosti v daňovej oblasti.
- klient žije, alebo jeho finančné prostriedky pochádzajú z činnosti v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Opatrenia

149. Zamestnanec riadiaci vzťah správy majetku zo strany spoločnosti s klientom (vzťahový manažér) by mal plniť kľúčovú úlohu v hodnotení rizika. Úzky kontakt vzťahového manažéra

³¹ Pozri aj hlavu II.

s klientom umožní zhromaždiť informácie, ktoré umožnia vytvorenie úplnejšieho obrazu o účele a povahe podnikania klienta (napr. poznanie zdroja majetku klienta, prečo môžu byť zložité či nezvyčajné nástroje aj tak pravé a legitímne alebo prečo môže byť primeraná zvýšená bezpečnosť). Tento úzky kontakt však takisto môže viesť ku konfliktom záujmov, ak sa vzťahový manažér stane príliš blízkym klienta, na úkor úsilia spoločnosti riadiť riziko finančnej trestnej činnosti. V dôsledku toho bude preto vhodný aj nezávislý dohľad nad hodnotením rizík, ktorý poskytne napríklad oddelenie pre dodržiavanie súladu s predpismi a vrcholový manažment.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

150. Nasledujúce opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi môžu byť vhodné vo vysokorizikových situáciách:

- získanie a overenie viac informácií o klientoch ako v situáciách so štandardným rizikom a preskúmanie a aktualizácia týchto informácií na pravidelnom základe, ako aj vtedy, ak to vyvolajú významné zmeny v profile klienta. Spoločnosti by mali vykonávať preskúmania na základe rizík, preskúmavať rizikovejších klientov aspoň ročne, ale aj častejšie, ak si to riziko vyžaduje. Tieto postupy môžu zahŕňať postupy na zaznamenávanie všetkých návštev v priestoroch klienta, či už doma alebo v podniku, vrátane všetkých zmien profilu klienta alebo iných zmien informácií, ktoré môžu mať vplyv na hodnotenie rizík, ktoré tieto návštevy vyvolajú,
- zistenie zdroja majetku a finančných prostriedkov, ak je riziko osobitne vysoké a/alebo ak má spoločnosť pochybnosti o legitímnom pôvode finančných prostriedkov, overenie zdroja majetku a finančných prostriedkov môže byť jediným primeraným nástrojom na zmiernenie rizika. Zdroj finančných prostriedkov alebo majetku môže byť overený okrem iného prostredníctvom:
 - i. originálu alebo osvedčenej kópie nedávnej výplatnej pásky,
 - ii. písomného potvrdenia o ročnej mzde podpísaného zamestnávateľom,
 - iii. originálom alebo osvedčenou kópiou zmluvy o predaji napríklad investícií alebo spoločnosti,
 - iv. písomného potvrdenia o predaji podpísaného advokátom alebo právnikom,
 - v. originálu alebo osvedčenej kópie o poslednej vôle alebo udelenia súdneho potvrdenia závetu,
 - vi. písomného potvrdenia o dedičstve podpísaného advokátom, právnikom, správcom alebo vykonávateľom závetu,

- vii. internetového vyhľadávania v obchodnom registri na účel potvrdenia o predaji spoločnosti.
- zistenie miesta určenia finančných prostriedkov,
 - vykonávanie vyšších úrovní kontroly a povinnej starostlivosti vo vzťahu k obchodným vzťahom, než by bolo zvyčajné pri poskytovaní bežných finančných služieb, ako napríklad v retailovom bankovníctve alebo riadení investícií,
 - vykonávanie nezávislého interného preskúmania, a ak je to vhodné, požiadanie vrcholového manažmentu ú súhlas s novými a existujúcimi klientmi na základe citlivého hodnotenia rizík,
 - monitorovanie transakcií na priebežnom základe, v prípade potreby vrátane preskúmania každej transakcie pri jej vzniku, s cieľom zistiť nezvyčajnú alebo podozrivú činnosť. Toto môže zahŕňať opatrenia na určenie toho, či ktorékoľvek z nasledujúcich bodov vybočujú z rizikového profilu podniku:
 - i. prevody (hotovosti, investícií alebo iného majetku),
 - ii. používanie elektronických prevodov,
 - iii. významné zmeny v činnosti,
 - iv. transakcie zahŕňajúce jurisdikcie spojené s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

monitorovacie opatrenia môžu zahŕňať využívanie limitov a vhodný proces preskúmania, ktorým sa nezvyčajné správanie ihneď preskúma zo strany zamestnancov pre riadenie vzťahov (pri určitých limitoch) alebo funkciami pre dodržiavanie súladu s predpismi (compliance manažér), alebo vrcholovým manažmentom,

- monitorovanie verejných správ alebo iných zdrojov spravodajských informácií na účel identifikovania informácií týkajúcich sa klientov alebo ich známych spolupracovníkov, podnikov, s ktorými sú prepojení, potenciálnych cieľov akvizícií spoločností alebo tretích strán, ktoré sú príjemcami platieb vykonávaných klientom,
- zaistenie toho, aby hotovostné alebo iné fyzické hodnoty (napr. cestovné šeky) boli spracované len pri bankových prihradkách a nikdy nie vzťahovými manažermi,
- zaistenie toho, aby bola spoločnosť presvedčená o tom, že používanie zložitých obchodných štruktúr klientom, ako sú trusty a súkromné investičné nástroje, slúži na legitímne a skutočné účely a že je známa totožnosť konečného užívateľa výhod.

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

151. Zjednodušená povinná starostlivosť nie je v kontexte správy majetku primeraná.

Kapitola 6: Sektorové usmernenia pre poskytovateľov financovania obchodu

152. Financovanie obchodu znamená riadenie platby na umožnenie pohybu tovaru (a poskytovanie služieb) buď vnútroštátne, alebo cezhranične. Keď sa tovar zasiela medzinárodne, dovozca čelí riziku, že tovar nepríde, zatiaľ čo vývozca môže mať obavy, že nepríde platba. S cieľom znížiť tieto nebezpečenstvá sa preto v mnohých nástrojoch financovania obchodu umiestňujú banky uprostred transakcie.

153. Financovanie obchodu môže mať mnoho rôznych foriem. Tieto formy zahŕňajú:

- transakcie otvoreného účtu: toto sú transakcie, v ktorých kupujúci vykoná platbu po doručení tovaru. Predstavujú najbežnejší prostriedok financovania obchodu, ale podkladová obchodná povaha transakcie často nebude známa bankám vykonávajúcim prevod finančných prostriedkov. Banky by si mali pozrieť usmernenia v hlave II na riadenie rizík spojených s týmito transakciami,
- dokumentárne akreditívy (DA): DA je finančný nástroj vydaný bankou, ktorým sa garantuje platba uvedenému príjemcovi (zvyčajne vývozci) po predložení určitých dokumentov spĺňajúcich požiadavky stanovené v podmienkach dokumentárneho akreditívu (napr. dôkazy o tom, že bol tovar odoslaný),
- dokumentárne inkasá (DI): DI sa týka postupu, v rámci ktorého je platba alebo akceptovaný návrh vybraný tzv. „inkasujúcou“ bankou od dovozcu tovaru za platbu vývozci. Výmenou za to inkasujúca banka poskytne príslušnú obchodnú dokumentáciu (ktorá bude doručená od vývozcu, zvyčajne prostredníctvom jeho banky) dovozci

154. Iné produkty financovania obchodu, ako je forfaiting alebo štruktúrované financovanie, alebo všeobecnejšia činnosť, napríklad projektové financovanie, nepatria do rozsahu pôsobnosti týchto sektorových usmernení. Banky poskytujúce tieto produkty by si mali pozrieť všeobecné usmernenia uvedené v hlave II.

155. Produkty financovania obchodu môžu byť zneužitú na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu. Kupujúci a predávajúci sa napríklad môžu dohodnúť, že nesprávne stanovia cenu, typ, kvalitu alebo množstvo tovaru, aby previedli finančné prostriedky alebo hodnotu medzi krajinami.

156. Medzinárodná obchodná komora vypracovala štandardy, ktorými sa riadi používanie dokumentárnych akreditívov a dokumentárnych inkás, nevzťahujú sa však na záležitosti súvisiace s finančnou trestnou činnosťou.³² Banky by si mali uvedomiť, že tieto normy nemajú právnu silu a ich používanie neznamena, že banky nemusia dodržiavať svoje zákonné a regulačné povinnosti týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

³² Jednotné pravidlá a zvyklosti pre dokumentárne úvery (UCP 600) pre dokumentárne akreditívy a Jednotné pravidlá výberu (URC 522) pre dokumentárne inkasá.

157. Spoločnosti v tomto sektore by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave II týchto usmernení. Sektorové usmernenia v hlave III kapitole 1 môžu byť v tejto súvislosti takisto relevantné.

Rizikové faktory

158. Strana bánk v transakciách financovania obchodu má často prístup len k čiastkovým informáciám o transakcii a jej stranách. Obchodná dokumentácia môže byť rôzna a banky nemusia mať odborné znalosti o rôznych druhoch obchodnej dokumentácie, ktorú dostávajú. Z dôvodu toho môžu byť identifikácia a posúdenie rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu náročné.

159. Banky by však aj tak mali používať zdravý rozum a odborný posudok na posúdenie rozsahu, v ktorom informácie a dokumentácia, ktoré majú, môžu vyvolávať obavu alebo podozrenie z prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

160. V možnom rozsahu by banky mali zvážiť tieto rizikové faktory:

Rizikové faktory z hľadiska transakcie

161. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- transakcia je nezvyčajne vysoká vzhľadom na to, čo je známe o predchádzajúcej obchodnej činnosti klienta,
- transakcia je vysoko štruktúrovaná, fragmentovaná alebo zložitá, zahŕňa viacero strán, bez zrejmeho legitímneho opodstatnenia,
- používajú sa kópie dokumentov v situáciách, v ktorých by sa očakávala originálna dokumentácia, bez primeraného vysvetlenia,
- existujú významné nezrovnalosti v dokumentácii, napríklad medzi opisom tovarov v hlavných dokladoch (t. j. faktúrach a prepravných dokladoch) a skutočne zasielaným tovarom, v rozsahu, v ktorom je to známe,
- typ, množstvo a hodnota tovaru nezodpovedá poznatkom banky o podnikaní kupujúceho,
- tovar, ktorý je predmetom transakcie, je rizikovejší na účely prania špinavých peňazí, napríklad určité komodity, ktorých ceny výrazne kolíšu, na základe čoho môže byť zložitá odhaliť falošné ceny,
- tovar, ktorý je predmetom transakcie, si vyžaduje vývozné povolenia,
- obchodná dokumentácia nie je v súlade s príslušnými právnymi predpismi alebo normami,
- jednotková cena sa zdá nezvyčajná so zreteľom na to, čo banka vie o tovare a obchode,
- transakcia je inak nezvyčajná, napríklad sa často menia dokumentárne akreditívy bez jasného dôvodu alebo sa tovar zasiela cez inú jurisdikciu bez zjavného obchodného opodstatnenia.

162. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- kvalitu a množstvo tovaru overili nezávislí kontrolní sprostredkovatelia,
- do transakcií sú zapojené etablované protistrany, ktoré majú preukázateľne skúsenosti so vzájomnými transakciami a predtým bola vykonaná povinná starostlivosť.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

163. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- transakcia a/alebo zapojené strany sú mimo línie toho, čo banka vie o predchádzajúcej činnosti alebo línii podnikania klienta (napr. tovar, ktorý sa zasiela, alebo zasielané objemy nezodpovedajú tomu, čo je známe o podnikaní dovozcu alebo vývozcu),
- existujú náznaky, že kupujúci a predávajúci zavádzajú, napríklad:
 - i. kupujúceho a predávajúceho kontroluje rovnaká osoba,
 - ii. podniky vykonávajúce transakciu majú rovnakú adresu, uvádzajú len adresu registrovaného sprostredkovateľa alebo majú iné nezrovnalosti v adresách,
 - iii. kupujúci je ochotný alebo náchylný akceptovať alebo odmietnuť nezrovnalosti v dokumentácii.
- klient nie je schopný alebo sa zdráha poskytnúť relevantnú dokumentáciu na doloženie transakcie,
- kupujúci využíva sprostredkovateľov alebo tretie strany.

164. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- klient je existujúci klient, ktorého podnikanie banka dobre pozná a transakcia zodpovedá tomuto podnikaniu,
- klient je kótovaný na burze cenných papierov s požiadavkami na zverejnenie, ktoré sú podobné požiadavkám EÚ.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

165. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- krajina spojená s transakciou (vrátane tej, z ktorej pochádza tovar, do ktorej je určený alebo cez ktorú je prevážaný, alebo krajiny, v ktorej sídli niektorá strana transakcie) má zavedené kontroly výmenného kurzu, Týmto sa zvyšuje riziko, že skutočným účelom transakcie je vyviezť menu v rozpore s miestnym právom,
- krajina spojená s transakciou má vyššie úrovne predikatívnych trestných činov (napr. tých, ktoré súvisia s obchodom s drogami, pašovaním alebo falšovaním) alebo zóny voľného obchodu.

166. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- obchod sa uskutočňuje v rámci EÚ/EHP,
- krajiny spojené s transakciou majú mechanizmus boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktorý nie je menej prísny ako mechanizmus vyžadovaný podľa smernice (EÚ) 2015/849, a sú spojené s nízkymi úrovňami predikatívnych trestných činov.

Opatrenia

167. Banky musia vykonávať povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi so zreteľom na uvádzajúcu stranu. V praxi banky len príjmu pokyny od existujúcich klientov a širší obchodný vzťah, ktorý má banka s klientom, môže byť prospešný v jej úsilí o povinnú starostlivosť.

168. Ak banka poskytuje klientovi služby financovania obchodu, mala by prijať v rámci svojho procesu povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi kroky, aby porozumela podnikaniu klienta. Príklady typu informácií, ktoré by banka mohla získať, zahŕňajú krajiny, v ktorých klient obchoduje, ktoré obchodné cesty sa využívajú, s akým tovarom sa obchoduje, s kým klient uzatvára obchody (kupujúci, dodávatelia atď.), či klient využíva sprostredkovateľov alebo tretie strany, a ak áno, kde majú sídlo. Toto by malo banke pomôcť pochopiť, kto je klient, a prispieť k zisteniu nezvyčajných alebo podozrivých transakcií.

169. Ak je banka korešpondent, musí na respondenta uplatniť opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. Korešpondenčné banky by sa mali riadiť usmerneniami o korešpondenčnom bankovníctve v hlave III kapitole 1.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

170. V rizikovejších situáciách musia banky uplatniť zvýšenú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi. Ako súčasť toho by banky mali zvážiť, či by bolo primerané vykonávanie hlbších kontrol v rámci povinnej starostlivosti týkajúcich sa samotnej transakcie a iných strán transakcie (vrátane subjektov, ktorí nie sú klientmi).

171. Kontroly iných strán transakcie môžu zahŕňať:

- prijatie opatrení na lepšie poznanie vlastníctva alebo súvislostí týkajúcich sa iných strán transakcie, najmä ak majú sídlo v inej jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu alebo ak pracujú s vysokorizikovým tovarom. Môžu zahŕňať kontroly registrov spoločností a zdroje spravodajských informácií tretích strán a internetové vyhľadávania otvorených zdrojov,
- získanie podrobnejších informácií o finančnej situácii zapojených strán.

172. Kontroly transakcií môžu zahŕňať:

- využívanie zdrojov údajov tretích strán alebo otvorených zdrojov, napríklad Medzinárodného námorného úradu (v prípade výstražných oznámení, nákladných listov, kontrol zasielania a cien) alebo služieb bezplatného sledovania plavebných liniek

kontajnerov na overenie poskytnutých informácií a na kontrolu toho, či je účel transakcie legitímny,

- využívanie odborného úsudku na zváženie toho, či cena tovaru má obchodný zmysel, najmä v súvislosti s komoditami, s ktorými sa obchoduje a v prípade ktorých je možné získať spoľahlivé a aktuálne informácie o cenách,
- kontrolovanie toho, či hmotnosti a objemy zasielaného tovaru zodpovedajú spôsobu zasielania.

173. Keďže dokumentárne akreditívy a dokumentárne inkasá sú založené prevažne na dokumentoch a sprevádzané dokladmi súvisiacimi s obchodom (napr. faktúrami, nákladnými listami a zoznamami tovaru), automatické monitorovanie transakcie nemusí byť realizovateľné. Spracúvajúca banka by mala posúdiť súlad týchto dokumentov s podmienkami obchodnej transakcie a vyžadovať od zamestnancov, aby využívali odborné znalosti a úsudok na zváženie toho, či sa na základe akýchkoľvek nezvyčajných vlastností vyžaduje uplatnenie opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi alebo vzniká podozrenie na pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu.³³

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

174. Kontroly, ktoré banky pravidelne vykonávajú na zistenie podvodu a zaistenie toho, aby transakcia bola v súlade s normami stanovenými Medzinárodnou obchodnou komorou, v praxi znamenajú, že nebudú uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi ani v situáciách s nižším rizikom.

³³ Banky bežne kontrolujú dokumenty s cieľom odhaliť pokusy o podvod na banke alebo jej klientovi. Sú kľúčovou súčasťou služby poskytovanej bankou, ktorá ponúka financovanie obchodu. Existuje možnosť, aby banky vychádzali z týchto existujúcich kontrol s cieľom splniť si svoje povinnosti týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

Kapitola 7: Sektorové usmernenia pre životné poisťovne

175. Produkty životného poistenia sú určené na finančnú ochranu poistníka proti riziku neistej udalosti v budúcnosti, napríklad smrti, choroby alebo úspor na dôchodok pri dožití (riziko dlhovekosti). Ochranu poisťovateľ dosahuje tak, že združuje finančné riziká, ktorým čelí mnoho rôznych poistníkov. Produkty životného poistenia môžu byť predávané aj ako investičné produkty alebo produkty na dôchodkové účely.
176. Produkty životného poistenia sa poskytujú rôznymi distribučnými kanálmi klientom, ktorými môžu byť fyzické alebo právnické osoby, či právne štruktúry. Príjemcom plnenia zo zmluvy môže byť poistník alebo menovaná či určená tretia strana. Príjemca plnenia sa môže počas jej trvania aj zmeniť a pôvodný príjemca plnenia z nej nikdy nemusí mať prospech.
177. Väčšina produktov životného poistenia je navrhnutá na dlhé obdobie a niektoré sa vyplácajú len v prípade overiteľnej udalosti, napríklad smrti alebo dožitia konca poistnej doby. Znamená to, že mnohé produkty životného poistenia nie sú dosť pružné, aby boli možnosťou prvej voľby pre subjekty, ktoré perú špinavé peniaze. Rovnako ako v prípade iných produktov finančných služieb existuje však riziko, že finančné prostriedky použité na nákup životného poistenia môžu byť výnosy z trestnej činnosti.
178. Spoločnosti v tomto sektore by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave II týchto usmernení. Sektorové usmernenia uvedené v hlave III kapitolách 5 a 9 môžu byť v tejto súvislosti takisto relevantné. Ak sa využívajú sprostredkovatelia poistenia, budú tiež relevantné rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála, ktoré sú stanovené v hlave II odsekoch 32 až 33.
179. Tieto usmernenia môžu byť užitočné aj pre sprostredkovateľov.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb a transakcie

180. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:
- flexibilita platieb, ak produkt umožňuje napríklad:
 - i. platby od neidentifikovaných tretích strán,
 - ii. platby poistného s vysokou hodnotou alebo neobmedzenou hodnotou, nadmerné platby alebo veľké objemy platieb poistného s nižšou hodnotou,
 - iii. hotovostné platby.
 - jednoduchý prístup k zhromaždeným finančným prostriedkom, ak napríklad produkt umožňuje čiastočné výbery alebo predčasné odkúpenie kedykoľvek s nízkymi zrážkami alebo poplatkami,
 - obchodovateľnosť, ak sa napríklad:

- i. s produktom môže obchodovať na sekundárnom trhu,
 - ii. produkt môže použiť ako zabezpečenie k pôžičke.
- anonymita, ak napríklad produkt zjednodušuje či umožňuje anonymitu klienta.

181. Faktory, ktoré môžu prispieť k zníženiu rizika, zahŕňajú: produkt:

- sa vypláca len na základe vopred vymedzenej udalosti, napríklad smrti, alebo ku konkrétnemu dátumu, ako napríklad v prípade zmlúv o životnom poistení úveru, ktoré sa vzťahujú na spotrebné a hypotekárne úvery a vyplácajú sa len v prípade smrti poistenej osoby,
- nemá odkupnú hodnotu,
- nemá investičný prvok,
- nemá možnosť pre platby od tretej strany,
- vyžaduje, aby bola celá investícia obmedzená na nízku hodnotu,
- je životnou poistkou, v ktorej je poistné nízke,
- umožňuje len pravidelné platby poistného s nízkou hodnotou, napríklad žiadne nadmerné platby,
- je dostupný len prostredníctvom zamestnávateľov, napríklad cez penzijný systém, systém doplnkového dôchodkového poistenia alebo podobne, ktorý poskytuje dávky v dôchodku zamestnancom, ak sa príspevky vykonávajú zrážkou zo mzdy, a pravidlá systému v rámci programu neumožňujú prevod podielu člena,
- nie je možné odpredať v krátkodobom ani strednodobom horizonte ako v prípade penzijných systémov, bez odkupnej opcie,
- nie je možné použiť ako zabezpečenie,
- neumožňuje hotovostné výbery,
- má podmienky, ktoré musia byť splnené na účel využitia daňovej úľavy.

Rizikové faktory týkajúce sa klienta a príjemcu

182. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- povaha klienta, napríklad:
 - i. právnické osoby, zo štruktúry ktorých je ťažké určiť konečného užívateľa výhod,
 - ii. klient alebo konečný užívateľ výhod klienta je politicky exponovaná osoba,
 - iii. príjemca plnenia z poistnej zmluvy alebo konečný užívateľ výhod tohto príjemcu plnenia je politicky exponovaná osoba,

- iv. vek klienta je nezvyčajný pre požadovaný typ produktu (napr. klient je veľmi mladý alebo veľmi starý),
 - v. zmluva nezodpovedá majetkovej situácii klienta,
 - vi. povolanie alebo činnosti klienta sú vnímané tak, že je v ich prípade osobitne pravdepodobné, že súvisia s praním špinavých peňazí napríklad preto, že je o nich známe, že sú spojené s veľkými objemami hotovosti alebo vystavené vysokému riziku korupcie,
 - vii. zmluva je podpísaná komerčným prevádzkovateľom, napríklad fiduciárnou spoločnosťou konajúcou v mene klienta,
 - viii. poisťník a/alebo príjemca plnenia zo zmluvy sú spoločnosťami s poverenými akcionármi a/alebo akciami vo forme na doručiteľa.
- správanie klienta:
 - i. vo vzťahu k zmluve, napríklad:
 - a. klient často prevádza zmluvu na iného poisťovateľa,
 - b. časté a nevysvetlené odkupy, najmä ak sa vrátenie uskutočňuje na rôzne bankové účty,
 - c. klient často alebo neočakávane využíva ustanovenia o bezplatnom odstúpení od zmluvy/lehoty na zváženie, najmä ak sa vrátenie uskutočňuje evidentne nespriaznenej tretej strane,³⁴
 - d. klientovi vznikajú vysoké náklady, keď chce predčasné ukončenie produktu,
 - e. klient prevádza zmluvu na zjavne nespriaznenú tretiu stranu,
 - f. žiadosť klienta o zmenu alebo zvýšenie poistnej sumy a/alebo platby poistného, ktoré sú nezvyčajné alebo prehnané,
 - ii. vo vzťahu k príjemcovi plnenia, napríklad:
 - a. poisťovateľ je upovedomený o zmene príjemcu plnenia až po uplatnení nároku,
 - b. klient zmení ustanovenie o príjemcovi plnenia a uvedie zjavne nespriaznenú tretiu stranu,
 - c. poisťovateľ, klient, konečný užívateľ výhod, príjemca plnenia alebo konečný užívateľ výhod príjemcu plnenia sú v rôznych jurisdikciách,

³⁴ Ustanovenie o bezplatnom odstúpení od zmluvy je zmluvné ustanovenie, často povinné podľa miestneho práva, ktoré umožňuje poisťníkovi alebo príjemcovi renty zo životnej poisťky alebo dôchodkovej zmluvy skúmať zmluvu určitý počet dní a vrátiť ju, pričom mu bude vrátená celá suma vložených finančných prostriedkov.

- iii. vo vzťahu k platbám, napríklad:
- a. klient používa nezvyčajné spôsoby úhrady, napríklad hotovosť alebo štruktúrované peňažné nástroje, či iné formy platobných nástrojov podporujúcich anonymitu,
 - b. platby z rôznych bankových účtov bez vysvetlenia,
 - c. platby z bánk, ktoré nie sú založené v krajine pobytu klienta,
 - d. klient uskutočňuje časté alebo vysoké nadmerné platby, ak sa to neočakávalo,
 - e. platby prijaté od nespriaznených tretích strán,
 - f. príspevok na dobehnutie dôchodkového plánu tesne k dátumu odchodu do dôchodku.

183. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

V prípade podnikového životného poistenia je klient:

- úverová alebo finančná inštitúcia podliehajúca požiadavkám v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a nad ktorou sa vykonáva dohľad so zreteľom na dodržiavanie týchto požiadaviek spôsobom, ktorý je v súlade so smernicou (EÚ) 2015/849,
- verejnou spoločnosťou kótovanou na burze cenných papierov a podliehajúcou požiadavkám regulačného zverejnenia (buď na základe burzových pravidiel, alebo prostredníctvom práva či vynútiteľných prostriedkov), ktorými sa ukladajú požiadavky na zabezpečenie primeranej transparentnosti skutočného vlastníctva, alebo dcérska spoločnosť vo väčšinovom vlastníctve takejto spoločnosti,
- verejná správa alebo verejný podnik z jurisdikcie EHP.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

184. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- nepriame predaje, ako je predaj online, poštou alebo telefonicky, bez primeraných ochranných opatrení, ako sú elektronické podpisy alebo dokumenty elektronickej identifikácie, ktoré sú v súlade s nariadením (EÚ) č. 910/2014,
- dlhé reťazce sprostredkovateľov poistenia,
- sprostredkovateľ poistenia je využitý za nezvyčajných okolností (napr. nevysvetlená geografická vzdialenosť).

185. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- sprostredkovatelia poistenia sú poisťovateľovi dobre známi a je presvedčený, že sprostredkovateľ poistenia uplatňuje opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sú primerané riziku spojenému so vzťahom a v súlade s opatreniami vyžadovanými podľa smernice (EÚ) 2015/849,
- produkt je dostupný len zamestnancom určitých spoločností, ktoré majú s poisťovateľom zmluvu o poskytovaní životného poistenia ich zamestnancom, napríklad v rámci zamestnaneckých výhod.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

186. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- poisťovateľ, klient, konečný užívateľ výhod, príjemca plnenia alebo konečný užívateľ výhod príjemcu plnenia majú sídlo v jurisdikciách spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu alebo sú s nimi spojení. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám bez účinného dohľadu v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu,
- poisťné sa vypláca cez účty vedené vo finančných inštitúciách založených v jurisdikciách spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám bez účinného dohľadu v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu,
- sprostredkovateľ poistenia má sídlo v jurisdikciách alebo je spojený s jurisdikciami spojenými s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám bez účinného dohľadu v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

187. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- krajiny sú identifikované dôveryhodnými zdrojmi, napríklad vzájomnými posúdeniami alebo podrobnými hodnotiacimi správami, ako aj majúce účinné systémy boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu,
- krajiny sú identifikované dôveryhodnými zdrojmi, ako aj majúce nízku úroveň korupcie a inej trestnej činnosti.

Opatrenia

188. V článku 13 ods. 5 smernice (EÚ) 2015/849 sa stanovuje, že pokiaľ ide o podnikanie v oblasti životného poistenia, spoločnosti musia uplatniť opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi nielen na klienta a konečného užívateľa výhod, ale aj na príjemcov plnení v okamihu, keď sú identifikovaní alebo určení. Znamená to, že spoločnosti musia:

- získať meno príjemcu plnenia, ak je ako príjemca plnenia identifikovaná fyzická alebo právnická osoba, alebo právna štruktúra, alebo

- získať dostatočné informácie, aby boli presvedčené, že v čase vyplatenia dokážu určiť totožnosti príjemcov plnení, pokiaľ príjemcovia plnení sú trieda osôb alebo sú určení podľa určitej charakteristiky. Napríklad ak sú príjemcami plnenia „moje budúce vnúčatá“, poisťovateľ by mohol získať informácie o deťoch poistníka.

189. Spoločnosti musia overovať totožnosť príjemcov plnenia najneskôr v čase vyplatenia.

190. Ak spoločnosť vie, že životné poistenie bolo pridelené tretej strane, ktorá dostane hodnotu poisťky, musia určiť konečného užívateľa výhod v čase pridelenia.

Zvýšená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

191. Nasledujúce opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi môžu byť vhodné vo vysokorizikovej situácii:

- ak klient využije bezplatné odstúpenie od zmluvy/lehotu na zváženie, poistné by sa malo vracieť na účet banky klienta, z ktorého boli peňažné prostriedky platené. Spoločnosti by mali zaistiť, že overia totožnosť klienta v súlade s článkom 13 smernice (EÚ) 2015/849 pred uskutočnením náhrady, najmä ak je poistné vysoké alebo sa okolnosti javia inak nezvyčajné. Spoločnosti by takisto mali zvážiť, či zrušenie vyvoláva podozrenie týkajúce sa transakcie a či by bolo vhodné predložiť správu o podozrivej činnosti,
- ďalšie kroky môžu byť podniknuté na posilnenie znalostí spoločnosti o klientovi, konečnom užívateľovi výhod, príjemcovi plnenia alebo konečnom užívateľovi výhod príjemcu plnenia, platcoch a príjemcoch, ktorí sú tretími stranami. Príklady:
 - i. nevyužitie výnimky v článku 14 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/849, v ktorej sa stanovuje výnimka z okamžitej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi,
 - ii. overenie totožnosti iných relevantných strán vrátane platcov a príjemcov, ktorí sú tretími stranami, pred začiatkom obchodného vzťahu,
 - iii. získanie ďalších informácií na stanovenie zamýšľanej povahy obchodného vzťahu,
 - iv. získanie ďalších informácií o klientovi a pravidelnejšia aktualizácia identifikačných údajov klienta a konečného užívateľa výhod,
 - v. ak je platca odlišný od klienta, stanovenie príčiny tejto skutočnosti,
 - vi. overenie totožností na základe viac ako jedného spoľahlivého a nezávislého zdroja,
 - vii. zistenie zdroja majetku a zdroja peňažných prostriedkov klienta, napríklad podrobnosti o zamestnaní a plate, dedičské alebo rozvodové vysporiadania,
 - viii. ak je to možné, identifikovanie príjemcu plnenia na začiatku obchodného vzťahu, nie čakanie do jeho identifikácie alebo určenia, so zohľadnením toho, že príjemca plnenia sa môže počas trvania poisťky zmeniť,

- ix. identifikovanie a overenie totožnosti konečného užívateľa výhod príjemcu plnenia,
- x. v súlade s článkami 20 a 21 smernice (EÚ) 2015/849 prijatie opatrení na určenie, či je klient politicky exponovaná osoba, a prijatie primeraných opatrení na určenie toho, či je príjemca plnenia alebo konečný užívateľ výhod príjemcu plnenia politicky exponovaná osoba v čase čiastočného alebo úplného prevodu poisťnej zmluvy alebo najneskôr v čase vyplatenia,
- xi. vyžadovanie, aby sa prvá platba vykonala prostredníctvom účtu na klientovo meno vedenom v banke, ktorá podlieha normám povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré nie sú menej prísne než normy vyžadované podľa smernice (EÚ) 2015/849.

192. V článku 20 smernice (EÚ) 2015/849 sa vyžaduje, že v prípade, že je riziko spojené so vzťahom s politicky exponovanou osobou vysoké, spoločnosti musia nielen uplatňovať opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s článkom 13 smernice, ale aj informovať vrcholový manažment pred vyplatením poisťky tak, aby mohol vrcholový manažment prijať kvalifikované stanovisko o riziku prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojenom s danou situáciou a rozhodnúť o najvhodnejších opatreniach na zmiernenie uvedeného rizika. Okrem toho musia spoločnosti vykonať zvýšenú povinnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi na celý obchodný vzťah.

193. Môže sa vyžadovať častejšie a hlbšie monitorovanie transakcií (v prípade potreby vrátane zistenia pôvodu finančných prostriedkov).

Zjednodušená povinná starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

194. Nasledujúce opatrenia môžu pokryť niektoré požiadavky v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v nízkorizikových situáciách (v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi):

- spoločnosti by mali mať možnosť predpokladať, že overenie totožnosti klienta je splnené na základe platby čerpanej z účtu, o ktorom je spoločnosť presvedčená, že je vedený vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta v úverovej inštitúcii regulovanej EHP,
- spoločnosti by mali mať možnosť predpokladať, že overenie totožnosti príjemcu plnenia zo zmluvy je splnené na základe platby uskutočnenej na účet, ktorý je vedený na meno príjemcu plnenia v úverovej inštitúcii regulovanej EHP.

Kapitola 8: Sektorové usmernenia pre investičné spoločnosti

195. Správa investícií je riadenie majetku investora s cieľom dosiahnuť osobitné investičné ciele. Patrí sem diskrečná správa investícií, v ktorej investiční manažéri prijímajú investičné rozhodnutia v mene klientov, ako aj poradenská správa investícií, v ktorej investiční manažéri radia svojim klientom, ktoré investície vykonať, ale nevykonávajú transakcie v mene klientov.
196. Investiční manažéri zvyčajne majú obmedzený počet súkromných alebo inštitucionálnych klientov, z ktorých mnohí sú bohatí, napríklad jednotlivci s majetkom s vysokou hodnotou, trusty, spoločnosti, vládne agentúry a iné investičné nástroje. S finančnými prostriedkami klientov často pracuje miestna depozitná banka, nie investičný manažér. Riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené so správou investícií je preto stimulované najmä rizikom spojeným s typom klientov, ktorým investiční manažéri poskytujú služby.
197. Spoločnosti v tomto sektore by mali zvážiť nasledujúce rizikové faktory a opatrenia spolu s tými, ktoré sú stanovené v hlave II týchto usmernení. Sektorové usmernenia v hlave III kapitole 5 môžu byť v tejto súvislosti takisto relevantné.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb alebo transakcie

198. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:
- transakcie sú nezvyčajne veľké,
 - sú možné platby od tretej strany,
 - produkt alebo služba sa používa na upísania, za ktorými rýchlo nasledujú možnosti odkupu, s obmedzenou intervenciou investičného manažéra.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

199. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:
- správanie klienta, napríklad:
 - i. opodstatneniu investície chýba zrejmy ekonomický účel,
 - ii. klient žiada o odkúpenie alebo vyplatenie dlhodobej investície v krátkom čase po počiatkovej investícii alebo pred dátumom vyplatenia bez jasného opodstatnenia, najmä ak je dôsledkom toho finančná strata alebo platba vysokých transakčných poplatkov,
 - iii. klient žiada o opakovaný nákup a predaj akcií v krátkom období bez zrejmej stratégie alebo ekonomického opodstatnenia,

- iv. neochota poskytnúť informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi o klientovi a konečnom užívateľovi výhod,
 - v. časté zmeny informácií povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi alebo platobných údajov,
 - vi. klient presúva finančné prostriedky nad rámec tých, ktoré sú potrebné na investíciu, a žiada o vrátenie prebytočných súm,
 - vii. okolnosti, za ktorých klient využíva obdobie na zváženie, vyvolávajú podozrenie,
 - viii. používanie viacerých účtov bez predchádzajúceho oznámenia, najmä ak sú tieto účty vedené vo viacerých alebo vysokorizikových jurisdikciách,
 - ix. klient si želá štruktúrovať vzťah takým spôsobom, aby boli v rôznych jurisdikciách použité viaceré strany, napríklad poverené spoločnosti, najmä ak sú tieto jurisdikcie spojené s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu,
- povaha klienta, napríklad:
 - i. klient je spoločnosť alebo trust so sídlom v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu (spoločnosti by mali venovať osobitnú pozornosť jurisdikciám, ktoré účinne nedodržiavajú medzinárodné štandardy transparentnosti v daňovej oblasti),
 - ii. klient je investičný nástroj, ktorý vykonáva slabú alebo nevykonáva žiadnu povinnú starostlivosť vo vzťahu k vlastným klientom,
 - iii. klient je neregulovaný investičný nástroj tretej strany,
 - iv. vlastnícka štruktúra klienta a štruktúra kontroly nad klientom je nejasná,
 - v. klient alebo konečný užívateľ výhod je politicky exponovaná osoba alebo má inú prominentnú funkciu, ktorá mu môže umožniť zneužívanie svojej pozície na súkromný prospech,
 - vi. klient je neregulovaná poverená spoločnosť s neznámymi akcionármi.
 - podnikanie klienta, napríklad finančné prostriedky klienta pochádzajú z podnikania v sektoroch, ktoré sú spojené s vysokým rizikom finančnej trestnej činnosti.

200. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- klient je inštitucionálny investor, ktorého postavenie overila vládna agentúra EHP, napríklad vládou schválený dôchodkový program,
- klient je vládny orgán z jurisdikcie EHP,

- klient je finančná inštitúcia so sídlom v jurisdikcii EHP.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

201. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- investor alebo jeho správca má sídlo v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu,
- finančné prostriedky pochádzajú z jurisdikcie spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Opatrenia

202. Zvyčajne je potrebné, aby si investiční manažéri vypracovali dobré poznatky o svojich klientoch, aby im mohli pomôcť určiť vhodné investičné portfóliá. Zhromaždené informácie budú podobné informáciám, ktoré spoločnosti získavajú na účely boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

203. Spoločnosti by sa v rizikovejších situáciách mali riadiť usmerneniami zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi stanovenými v hlave II. Okrem toho, ak je riziko spojené s obchodným vzťahom vysoké, spoločnosti by mali:

- identifikovať a v prípade potreby overiť totožnosť vlastných investorov klienta spoločnosti, ak je klient neregulovaný investičný nástroj tretej strany,
- porozumieť dôvodu každej platby alebo prevodu smerujúceho od neoverenej tretej strany alebo k nej.

204. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi môžu investiční manažéri v situáciách s nízkym rizikom uplatniť usmernenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sú stanovené v hlave II.

Kapitola 9: Sektorové usmernenia pre poskytovateľov investičných fondov

205. Poskytovanie investičných fondov môže zahŕňať niekoľko strán: správcu fondu, menovaných poradcov, depozitára a zástupcov správcu, register a v niektorých prípadoch primárnych brokerov. Podobne distribúcia týchto fondov môže zahŕňať strany, napríklad viazaných sprostredkovateľov, poradenských a diskrečných správcov majetku, poskytovateľov platformových služieb a nezávislých finančných poradcov.

206. Typ a počet strán zapojených do procesu distribúcie fondov závisí od povahy fondu a môže mať vplyv na to, koľko fondov vie o svojom klientovi a investoroch. Fond alebo v prípade, že samotný fond nie je povinný subjekt, správca fondu si zachová zodpovednosť za dodržiavanie povinností týkajúcich sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, aj keď aspekty povinností fondu týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi môže vykonávať jeden alebo viac týchto alebo iných strán na základe určitých podmienok.

207. Investičné fondy môžu využívať osoby alebo subjekty na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu:

- retailové fondy sa často distribuujú nepriamo. Prístup k týmto fondom je často jednoduchý a dá sa pomerne rýchlo dosiahnuť a podiely v týchto fondoch sa dajú presúvať medzi rôznymi stranami,
- alternatívne investičné fondy, napríklad hedgeové fondy, realitné fondy a fondy súkromného kapitálu majú zvyčajne menší počet investorov, ktorými môžu byť súkromné fyzické osoby, ako aj inštitucionálni investori (dôchodkové fondy, fondy fondov). Fondy, ktoré sú určené pre obmedzený počet jednotlivcov s vysokou hodnotou majetku alebo pre rodinné investičné subjekty, môžu mať vlastné vyššie riziko zneužitia na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu ako retailové fondy, keďže je pravdepodobnejšie, že investori budú v takej pozícii, že môžu vykonávať kontrolu nad majetkom fondu. Ak investori vykonávajú kontrolu nad majetkom, tieto fondy sú osobné nástroje držby majetku, ktoré sú uvedené v prílohe III k smernici (EÚ) 2015/849 ako faktor znamenajúci potenciálne vyššie riziko,
- bez ohľadu na často strednodobú až dlhodobú povahu investície, ktorá môže prispieť k obmedzeniu atraktívnosti týchto produktov na účely prania špinavých peňazí, môžu aj tak byť zaujímavé pre subjekty, ktoré perú špinavé peniaze, z dôvodu ich schopnosti generovať rast a príjmy.

208. Táto kapitola je zameraná na:

- a. správcov investičných fondov vykonávajúcich činnosti podľa článku 3 ods. 2 písm. a) smernice (EÚ) 2015/849 a

- b. investičné fondy uvádzajúce na trh vlastné akcie alebo podielové listy podľa článku 3 ods. 2 písm. d) smernice (EÚ) 2015/849.

Iné strany zapojené do poskytovania alebo distribúcie fondu, napríklad sprostredkovatelia, možno musia dodržiavať vlastné povinnosti týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a podľa potreby by si mali pozrieť príslušné kapitoly týchto usmernení.

209. Pokiaľ ide o fondy a správcov fondov, relevantné môžu byť aj sektorové usmernenia uvedené v hlave III kapitolách 1, 7 a 8.

Rizikové faktory

Rizikové faktory z hľadiska produktu, služieb alebo transakcie

210. Nasledujúce faktory môžu prispieť k zvýšeniu rizika spojeného s fondom:

- fond je určený pre obmedzený počet fyzických osôb alebo rodinné firmy, napríklad súkromný fond alebo fond jedného investora,
- je možné upísať investíciu fondu a potom rýchlo odpredať investíciu bez toho, aby investorovi vznikli významné administratívne náklady,
- s podielovými listami alebo akciami vo fonde sa dá obchodovať bez informovania fondu alebo správcu fondu v čase obchodu a v dôsledku toho sú informácie o investorovi rozdelené medzi niekoľko subjektov (ako v prípade uzavretých fondov, s ktorými sa obchoduje na sekundárnych trhoch).

211. Nasledujúce faktory môžu prispieť k zvýšeniu rizika spojeného s upísaním:

- upísanie zahŕňa účty alebo tretie strany vo viacerých jurisdikciách, najmä ak sú tieto jurisdikcie spojené s vysokým rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu podľa vymedzenia v odsekoch 22 až 27 hlavy II usmernení.
- Upísanie zahŕňa upisovateľov alebo príjemcov, ktorí sú tretími stranami, najmä ak je to neočakávané.

212. Nasledujúce faktory môžu prispieť k zníženiu rizika spojeného s fondom:

- platby tretích strán nie sú povolené,
- fond je otvorený len pre malých investorov, so stanoveným stropom investícií.

Rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi

213. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- správanie klienta je nezvyčajné, napríklad:
 - i. opodstatneniu investície chýba zrejma stratégia alebo ekonomický účel, alebo klient robí investície, ktoré nie sú v súlade s celkovou finančnou situáciou klienta, ak je to fondu alebo správcovi fondu známe,

- ii. klient žiada o odkúpenie alebo vyplatenie investície v krátkom období po počiatočnej investícii alebo pred dátumom vyplatenia bez jasného opodstatnenia, resp. zdôvodnenia
- iii. najmä ak je dôsledkom toho finančná strata alebo platba vysokých transakčných poplatkov,
- iv. klient žiada o opakovaný nákup a predaj akcií v krátkom období bez zrejmej stratégie alebo ekonomického opodstatnenia,
- v. klient presúva finančné prostriedky nad rámec tých, ktoré sú potrebné na investíciu, a žiada o vrátenie prebytočných súm,
- vi. klient využíva viac účtov bez predchádzajúceho oznámenia, najmä ak sú tieto účty vedené vo viacerých jurisdikciách alebo v jurisdikciách spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu,
- vii. klient si želá štruktúrovať vzťah takým spôsobom, aby boli v rôznych jurisdikciách použité viaceré strany, napríklad neregulované poverené spoločnosti, najmä ak sú tieto jurisdikcie spojené s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu,
- viii. klient náhle zmení miesto zúčtovania bez opodstatnenia, napríklad zmenou krajiny pobytu klienta,
- ix. klient a konečný užívateľ výhod sa nachádzajú v rôznych jurisdikciách a aspoň jedna z týchto jurisdikcií je spojená s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ako je vymedzené vo všeobecnej časti usmernení,
- x. finančné prostriedky konečného užívateľa výhod boli generované v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, najmä ak je jurisdikcia spojená s vyššími úrovňami predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

214. K zníženiu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- klient je inštitucionálny investor, ktorého postavenie overila vládna agentúra EHP, napríklad vládou schválený dôchodkový program,
- klient je spoločnosť v krajine EHP alebo tretej krajine, ktorá má požiadavky v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne než požiadavky smernice (EÚ) 2015/849.

Rizikové faktory z hľadiska distribučného kanála

215. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- nejasné alebo zložité distribučné kanály, ktoré obmedzujú dohľad fondu nad jeho obchodnými vzťahmi a obmedzujú jeho schopnosť monitorovať transakcie, napríklad fond využíva veľký počet sekundárnych distribútorov na distribúciu v tretích krajinách,
- distribútor sa nachádza v jurisdikcii spojenej s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ako je vymedzené vo všeobecnej časti týchto usmernení.

216. Nasledujúce faktory môžu naznačovať nižšie riziko:

- fond povoľuje len určený typ investora s nízkym rizikom, napríklad regulované spoločnosti investujúce priamo (napr. životné spoločnosti) alebo podnikové dôchodkové systémy,
- investície do fondu sa môžu kupovať a vyplácať len prostredníctvom spoločnosti, napríklad finančného sprostredkovateľa, v krajine EHP alebo tretej krajine, ktorá má požiadavky v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne než požiadavky smernice (EÚ) 2015/849.

Rizikové faktory krajiny alebo rizikové faktory z geografického hľadiska

217. K zvýšeniu rizika môžu prispieť tieto faktory:

- peniaze investorov boli generované v jurisdikciách spojených s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, najmä v jurisdikciách spojených s vyššími úrovňami predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí,
- fond alebo správca fondu investuje do sektorov s vyšším rizikom korupcie (napr. ťažobných odvetví alebo obchodu so zbraňami) v jurisdikciách, ktoré sú dôveryhodnými zdrojmi identifikované ako majúce významné úrovne korupcie alebo iných predikatívnych trestných činov prania špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, najmä ak fond je fondom jedného investora alebo má nízky počet investorov.

Opatrenia

218. Opatrenia, ktoré by fondy alebo správcovia fondov mali prijať, aby dodržali svoje povinnosti týkajúce sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí alebo financovaniu terorizmu, budú závisieť od toho, ako klient alebo investor (ak investor nie je klient) vstúpi do fondu. Fond alebo správca fondu by mal takisto prijať opatrenia na základe citlivého hodnotenia rizík na identifikovanie a overenie totožnosti fyzických osôb, ak také sú, ktoré v konečnom dôsledku vlastnia alebo kontrolujú klienta (alebo v ktorých mene sa transakcia vykonáva), napríklad požiadanim perspektívneho investora, aby uviedol, kedy po prvý raz požiadal o účasť vo fonde, či investuje vo svojom vlastnom mene alebo či je sprostredkovateľ investujúci v mene niekoho iného.

219. Klient je:

- a. fyzická alebo právnická osoba, ktorá priamo nakupuje podielové listy alebo akcie vo fonde na vlastný účet, a nie v mene iných vlastných investorov alebo

- b. spoločnosť, ktorá ako súčasť svojej hospodárskej činnosti priamo nakupuje podielové listy alebo akcie vo vlastnom mene a vykonáva kontrolu nad investíciou pre konečný prospech jednej alebo viacerých tretích strán, ktoré nekontrolujú investíciu ani investičné rozhodnutia, alebo
- c. spoločnosť, napríklad finančný sprostredkovateľ, ktorý koná vo vlastnom mene a je zapísaným vlastníkom akcií alebo podielových listov, koná však na účet a podľa osobitných pokynov jednej alebo viac tretích strán (napr. pretože finančný sprostredkovateľ je poverenou osobou, broker, prevádzkovateľ súhrnného účtu viacerých klientov/účtu zberného typu alebo prevádzkovateľ podobného nástroja pasívneho typu), alebo
- d. klient spoločnosti, napríklad klient finančného sprostredkovateľa, ak spoločnosť nie je zapísaným vlastníkom akcií alebo podielových listov (napríklad pretože investičný fond využíva finančného sprostredkovateľa na distribúciu akcií alebo podielových listov fondu a investor nakupuje podielové listy alebo akcie prostredníctvom spoločnosti, pričom táto spoločnosť sa nestáva právnym vlastníkom týchto podielových listov ani akcií).

Opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti a zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré treba prijať v situáciách opísaných v odsekoch 219a a 219b

220. V situáciách opísaných v odsekoch 219a a 219b príklady opatrení zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré by mal fond alebo správca fondu uplatniť vo vysokorizikových situáciách, zahŕňajú:

- získanie ďalších informácií o klientovi, napríklad o povesti a súvislostiach týkajúcich sa klienta, pred založením obchodného vzťahu,
- prijatie ďalších krokov na účel hlbšieho overenia získaných dokumentov, údajov alebo informácií,
- získanie informácií o zdroji finančných prostriedkov a/alebo zdroji majetku klienta a konečného užívateľa výhod klienta,
- vyžadovanie, aby sa platba za odkup vykonala prostredníctvom účtu pôvodne použitého na investovanie alebo účtu vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta,
- zvýšenie frekvencie a intenzity monitorovania transakcií,
- vyžadovanie, aby bola prvá platba vykonaná prostredníctvom platobného účtu, ktorý je vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta vedený v úverovej alebo finančnej inštitúcii regulovanej EHP alebo v regulovanej úverovej alebo finančnej inštitúcii v tretej krajine, ktorá má požiadavky v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne než požiadavky smernice (EÚ) 2015/849,
- získanie súhlasu od vrcholového manažmentu v čase transakcie, keď klient využíva produkt alebo službu po prvý raz,

- zvýšené monitorovanie vzťahu so zákazníkom a jednotlivých transakcií.

221. V situáciách s nižším rizikom v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi a za predpokladu, že finančné prostriedky sa overiteľne prevádzajú na platobný účet vedený vo výhradnom alebo spoločnom mene klienta v úverovej alebo finančnej inštitúcii regulovanej EHP alebo z takéhoto účtu, je príkladom opatrení zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré môže používať fond alebo správca fondu, použitie zdroja finančných prostriedkov na účel splnenia niektorých z požiadaviek povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi.

Opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti a zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré treba prijať v situáciách opísaných v odseku 219c

222. V situáciách opísaných v odseku 219c, ak je finančný sprostredkovateľ fond alebo klient správcu fondu, by mal fond alebo správca fondu uplatniť na finančného sprostredkovateľa opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi citlivého hodnotenia rizík. Fond alebo správca fondu by mal takisto prijať opatrenia na základe citlivého hodnotenia rizík na identifikovanie a overenie totožnosti investorov, ktorí stoja za finančným sprostredkovateľom, keďže títo investori sú koneční užívatelia výhod finančných prostriedkov investovaných prostredníctvom sprostredkovateľa. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi v situáciách s nízkym rizikom môžu fondy alebo správcovia fondov uplatniť opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi podobné opatreniam opísaným v odseku 112 týchto usmernení, ak sú splnené tieto podmienky:

- finančný sprostredkovateľ podlieha povinnostiam týkajúcim sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v jurisdikcii EHP alebo v tretej krajine, ktorá má požiadavky v rámci boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré nie sú menej prísne než požiadavky smernice (EÚ) 2015/849,
- nad finančným sprostredkovateľom sa vykonáva účinný dohľad so zreteľom na dodržiavanie súladu s týmito požiadavkami,
- fond alebo správca fondu prijal kroky na základe citlivého hodnotenia rizík, aby sa presvedčil, že riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu spojené s obchodným vzťahom je nízke, a to okrem iného na základe posúdenia podnikania finančného sprostredkovateľa fondom alebo správcom fondu, posúdenia typov klientov, ktorým podnikanie sprostredkovateľa slúži, a jurisdikcií, ktorým je podnikanie sprostredkovateľa vystavené,
- fond alebo správca fondu prijal kroky na základe citlivého hodnotenia rizík, aby sa presvedčil, že sprostredkovateľ uplatňuje prísne opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe citlivého hodnotenia rizík na vlastných klientov a konečných užívateľov výhod svojich klientov. V rámci toho by fond alebo správca fondu mal prijať opatrenia na základe citlivého hodnotenia rizík na posúdenie primeranosti politik a postupov povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré má sprostredkovateľ,

napríklad konzultovaním verejne dostupných informácií o zázname o dodržiavaní súladu sprostredkovateľa s predpismi alebo priamou komunikáciou so sprostredkovateľom,

- fond alebo správca fondu prijal kroky na základe citlivého hodnotenia rizík, aby sa presvedčil, že sprostredkovateľ bude poskytovať informácie a dokumenty v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi o vlastných investoroch ihneď na požiadanie, napríklad zahrnutím príslušných ustanovení do zmluvy so sprostredkovateľom alebo odskúšaním vzorky schopnosti sprostredkovateľa poskytnúť informácie v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na požiadanie.

223. Ak je riziko zvýšené, najmä ak je fond určený pre nízky počet investorov, musia sa uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a môžu zahŕňať opatrenia stanovené v odseku 220.

Opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti a zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré treba prijať v situáciách opísaných v odseku 219d

224. V situáciách opísaných v odseku 219d by mal fond alebo správca fondu uplatňovať opatrenia povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi na základe citlivého hodnotenia rizík na konečného investora ako na klienta fondu alebo správcu fondu. Pri plnení svojich povinností týkajúcich sa povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi sa fond alebo správca fondu môže spoliehať na sprostredkovateľa v súlade s podmienkami stanovenými v kapitole II oddiele 4 smernice (EÚ) 2015/849 a na ich základe.

225. V rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi v situáciách s nízkym rizikom môžu fondy alebo správcovia fondov uplatňovať opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. Za predpokladu splnenia podmienok, ktorých zoznam je uvedený v odseku 222, môžu opatrenia zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi spočívať v tom, že fond alebo správca fondu získa identifikačné údaje z registra akcií vo fonde spolu s informáciami stanovenými v článku 27 ods. 1 smernice (EÚ) 2015/849, ktoré fond alebo správca fondu musí získať od sprostredkovateľa v primeranej lehote. Fond alebo správca fondu by mal určiť túto lehotu pomocou prístupu založenom na hodnotení rizík.

226. Ak je riziko zvýšené, najmä ak je fond určený pre nízky počet investorov, musia sa uplatňovať opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a môžu zahŕňať opatrenia stanovené v odseku 220.

Hlava IV – Vykonanie

Vykonanie

227. Príslušné orgány a spoločnosti by mali dosiahnuť súlad s týmito usmerneniami do 26. júna 2018.